

PRAKTIČNI RESURSI ZA REALIZACIJU ŠKOLSKIH PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI USMJERENIH NA SIGURNOST DJECE I UČENIKA U PROMETU

DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA
KOORDINATORE ZA SIGURNOST DJECE I UČENIKA
U PROMETU

3. 12. 2024. | SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

**STRUČNI SKUP ZA KOORDINATORE ZA SIGURNOST DJECE I
UČENIKA U PROMETU**

**Praktični resursi za realizaciju školskih preventivnih aktivnosti usmjerenih na
sigurnost djece i učenika u prometu**

***VAŽNOST EDUKACIJE O SIGURNOSTI PROMETA I
PROMETNOJ KULTURI***

doc. dr. sc. tech. Dario Babić - Sveučilište u Zagrebu, Fakultet prometnih znanosti

Sadržaj

- 1) Uvod
- 2) Holistički pristup prometnoj sigurnosti
- 3) Zašto je važno poučavati prometnu sigurnost?
- 4) Primjeri edukativnih programa iz europskih zemalja
- 5) Zaključak i daljnji koraci

1) UVOD

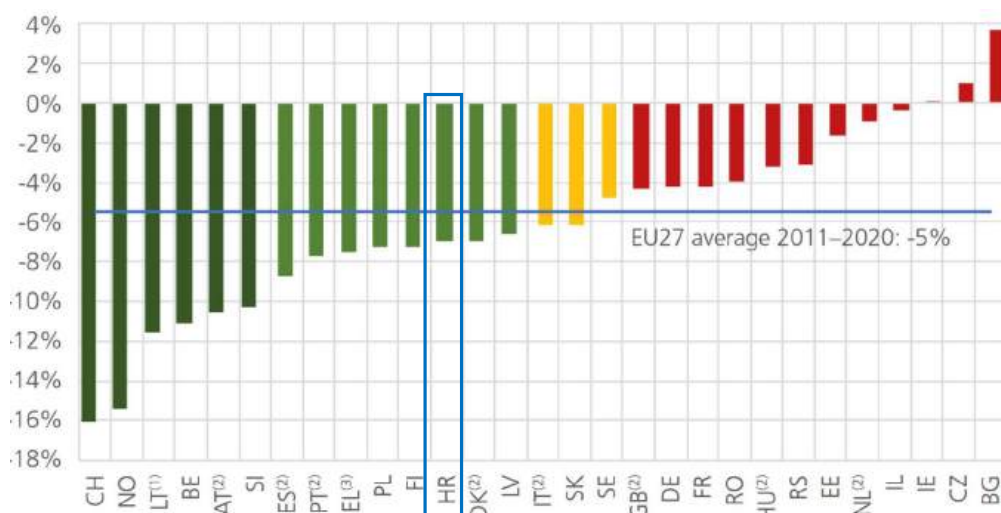
- Ozljeđe zadobivene u prometnim nesrećama trenutno se procjenjuju kao jedan od vodeći uzrok smrti djece diljem svijeta

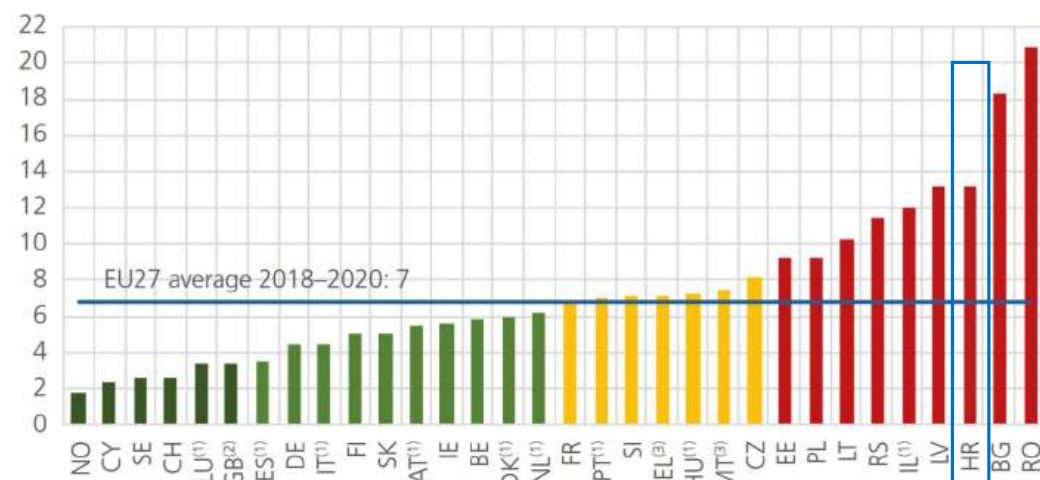
Izvor: ETSC: Reducing child deaths on European roads - PIN flash report 43, 2022

Prosječna godišnja promjena (%) u broju smrtnih slučajeva djece u prometu (0-14 godina starosti)

Smrtni slučajevi djece u prometu na milijun dječje populacije

Izvor: ETSC: Reducing child deaths on European roads - PIN flash report 43, 2022

2) HOLISTIČKI PRISTUP PROMETNOJ SIGURNOSTI

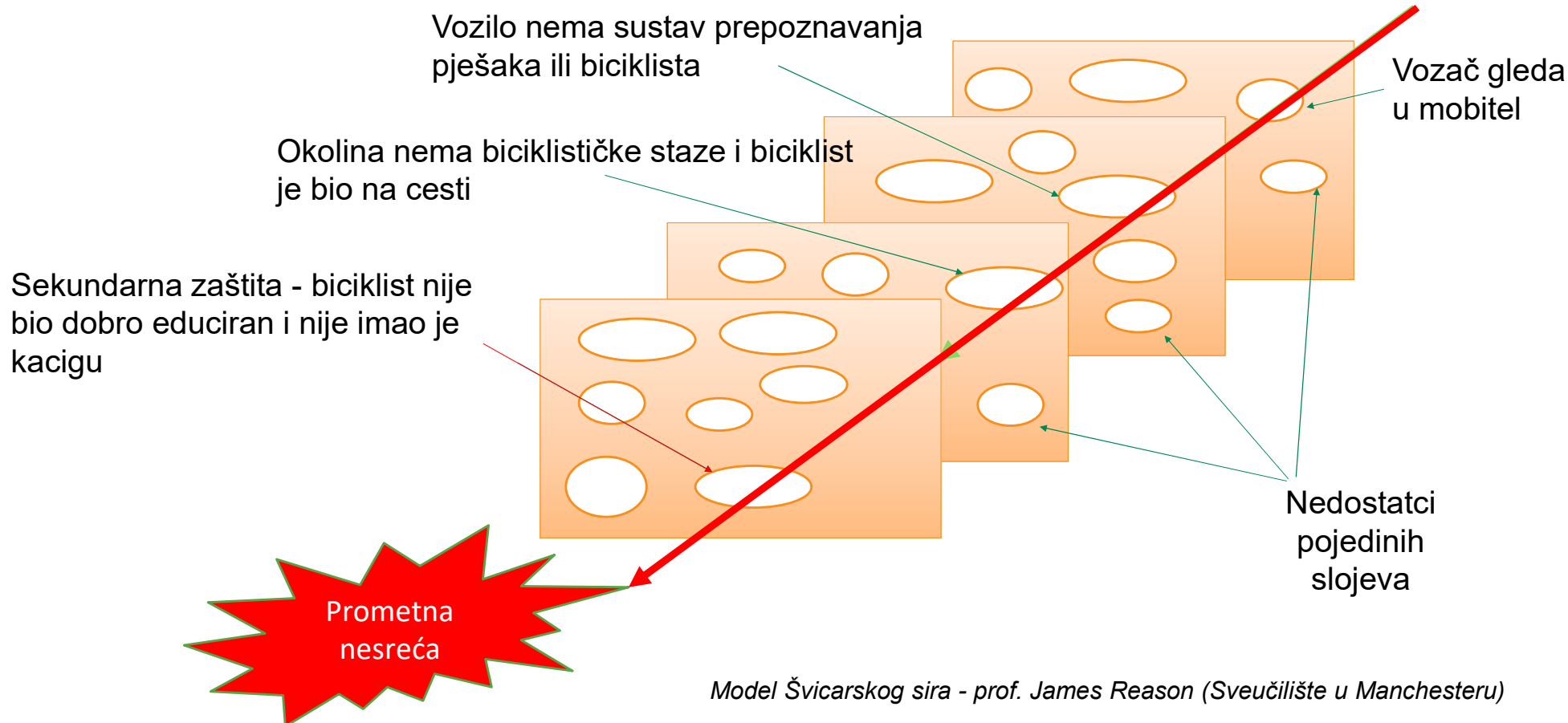
Ljudi rade greške!

- **Lapsusi:** Pogreške u izvođenju automatskih radnji (npr. pogrešna promjena brzina tijekom vožnje).
- **Pogreške u razmišljanju:** Logičke ili procjenjivačke greške (npr. pogrešna procjena udaljenosti).
- **Namjerne pogreške:** Svjesno kršenje pravila (npr. prolazak kroz crveno)

Ljudi čine oko 3 do 6 pogrešaka na sat tijekom složenih zadataka, što bi moglo iznositi između 50 i 100 grešaka dnevno, ovisno o vrsti aktivnosti i kognitivnom opterećenju!

Kako se događaju teške prometne nesreće?

- Suvremena strategija sigurnosti cestovnog prometa - „Pristup temeljen na sigurnosti sustava“ (eng. **Safe System Approach**)

Izvor: U.S. Department of Transportation

5E sigurnosti prometa

Edukacija (*Education*)

Hitna službe (*Emergency response*)

Inženjerstvo (*Engineering*)

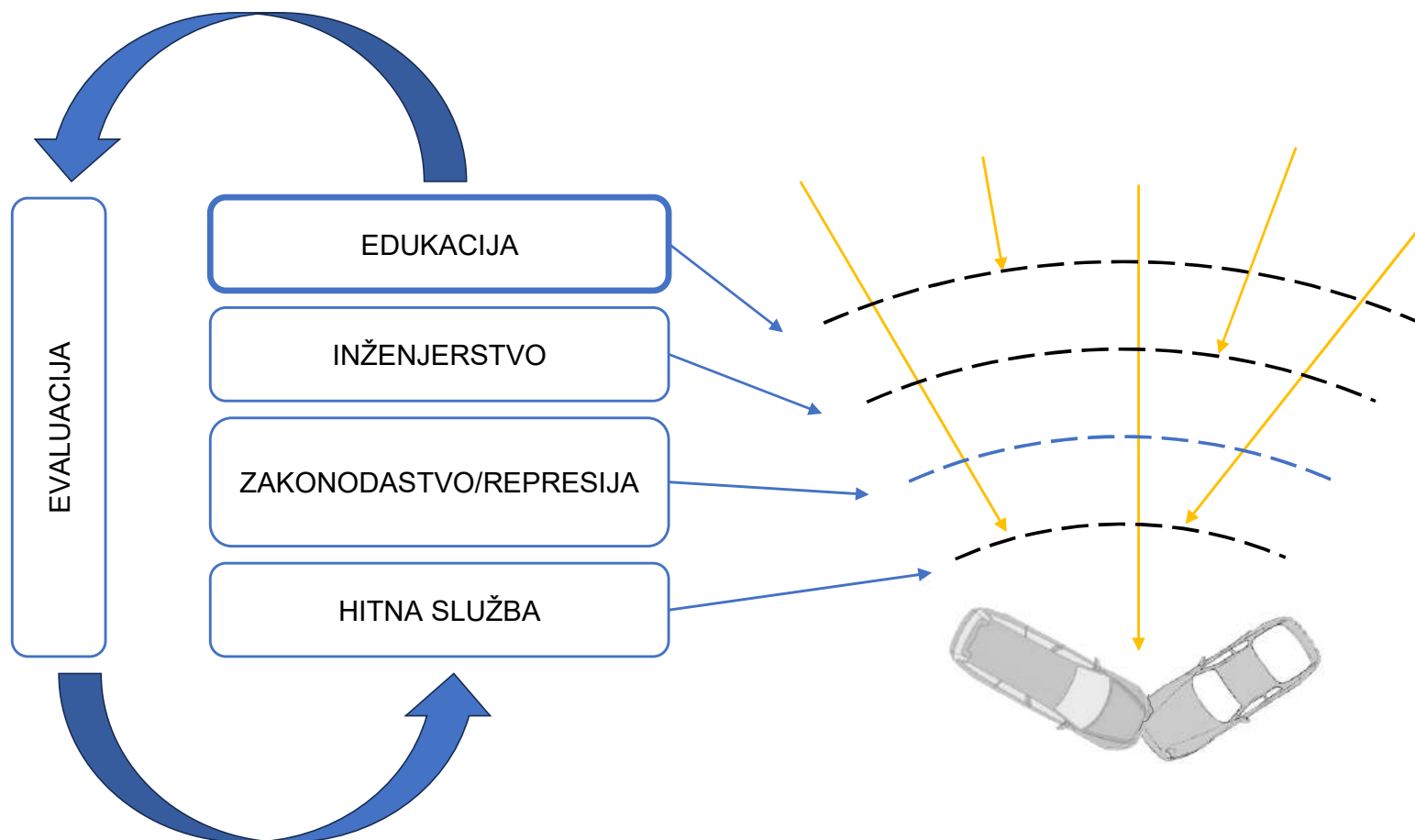

Evaluacija (*Evaluation*)

Zakonodastvo (*Enforcement*)

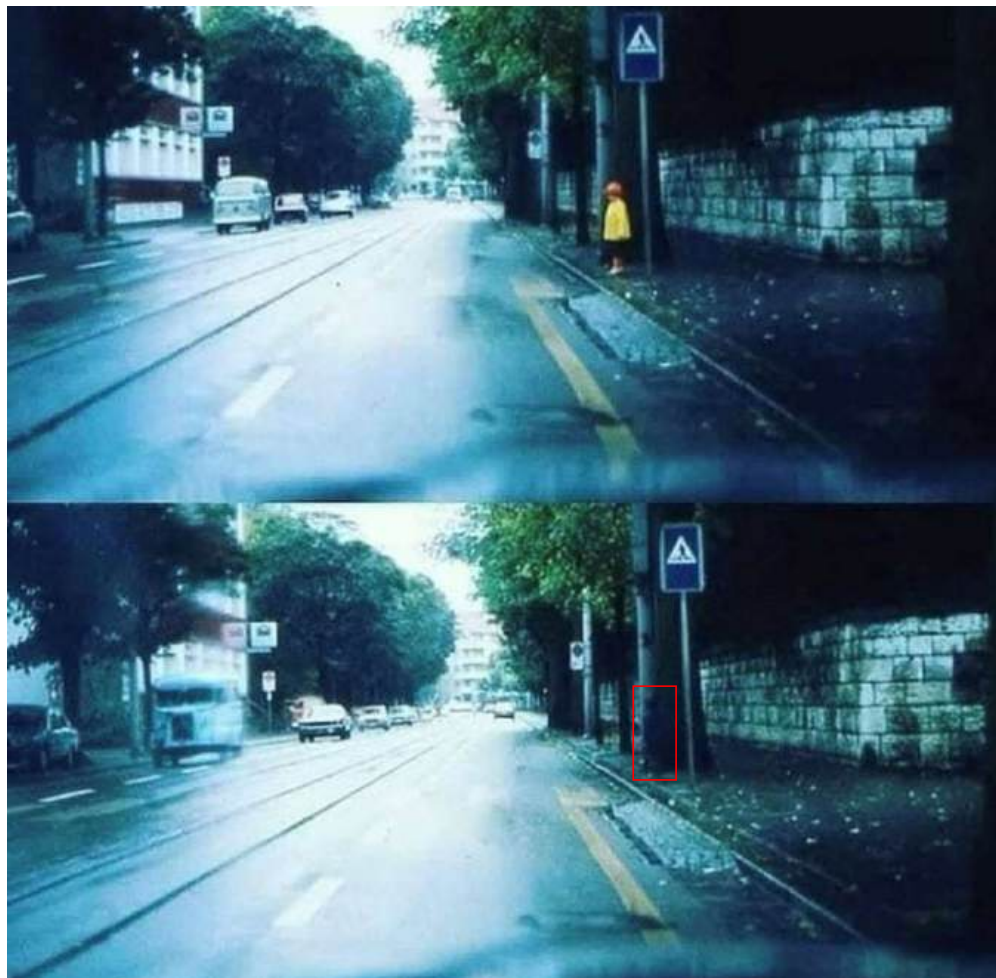

3) Zašto je važno poučavati prometnu sigurnost?

Sigurno ponašanje u prometu jedna je od ključnih vještina za život!

**Uz edukaciju djece,
ključna je i edukacija i
osvješćivanje roditelja i
obitelji!**

Motivacija i važnost za unaprjeđenja prometne edukacije u osnovnim školama:

Povećanje sigurnosti djece

Izgradnja temelja za odgovorno
ponašanje

Integracija praktičnih vještina

Suradnja škole, obitelji i zajednice

Integracija s drugim područjima
obrazovanje

Prilagodba suvremenim izazovima i
tehnologijama

OBESITY IS A REAL THING:

Edukacija o ponašanju u prometu dugoročno pozitivno oblikuje društvo!

Mentalno zdravlje
djece

Fizičko zdravlje djece

Razvoj odgovornog
ponašanja

Unaprjeđenje
prometne kulture

Smanjenje prometnih
nesreća

4) Primjeri edukativnih programa iz europskih zemalja

- Kvalitetni i uspješni edukativni programi bazirani su na nekoliko principa:
  - ✓ Sva djeca i mladi trebaju proći kvalitetnu edukaciju o prometnoj sigurnosti i mobilnosti prilagođenu uzrastu
  - ✓ Strateški i operativni ciljevi edukacije jasno su definirani
  - ✓ Edukativni programi trebaju biti usmjereni na stjecanje znanja, vještina, stavova i pozitivnih obrazaca ponašanja
  - ✓ Za provođenje programa alocirana su nužna sredstva
  - ✓ Kontinuirano jačanje kompetencija nastavnika za provođenje programa
  - ✓ Uključivanje šire zajednice u edukativne programe
  - ✓ Kontinuirana evaluacija i unaprjeđenje programa

Finska

- Od 2014. godine, temeljni kurikulum uključuje edukaciju o sigurnosti u prometu u različitim predmetima, kao i u jednoj od transverzalnih kompetencija nazvanoj "briga o sebi i upravljanje svakodnevnim životom"
- Program prilagođen različitim uzrastima: 1) 7-8 godina; 9-12 godina; 13-15 godina
- Škole izrađuju planove za provođenje programa u skladu sa specifičnostima škole, a preporuka je da se obrade sljedeće teme:
  - Putovanje u školu - analiza opasnih točaka, prijelaza, prometnih znakova i prometnog toka
  - Edukacija o sigurnosti u prometu - provedba edukacijskih programa i radionica za učenike
  - **Uzorni modeli - promoviranje pozitivnih primjera sigurnog ponašanja u prometu od strane odraslih i drugih učenika**
  - Suradnja i povezivanje - suradnja s roditeljima, lokalnom zajednicom, policijom i drugim relevantnim institucijama

Finska

- Digitalizacija je jedan od glavnih elemenata programa - digitalno okruženje za učenje sigurne vožnje bicikla za učenike od 9 do 12 godina; anticipaciju u virtualnoj stvarnosti
- Razvijen je alat "godišnji sat" kao pomoć u planiranju za škole, učitelje i učenike
- **„Godišnji sat” temelji se na ideji da postoje 4 sata edukacije o sigurnosti u prometu u svakom razredu osnovnog obrazovanja, uzimajući u obzir godišnja doba i aktualna pitanja**
- Učiteljima se nudi dodatno obrazovanje o sigurnosti u prometu kao i prilike za umrežavanje s drugim učiteljima i razmjenu dobrih praksi
- Četiri puta godišnje objavljuje se elektronički bilten za učitelje, koji ističe aktualna pitanja i predstavlja materijale i modele djelovanja za edukaciju o sigurnosti u prometu

Belgija

- Sigurnost u prometu već je bila dio kurikuluma za predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje, ali od 2019. godine dodana je u regionalni kurikulum za srednjoškolsko obrazovanje (Flandrija)
- Obrazovni cilj postavljen u kurikulumu zahtijeva od učenika upoznavanje prometnih pravila i čimbenika rizika za pješake i bicikliste, kao i strategije za sigurno kretanje u prometu
- Cilj je stjecanje „osobnog okvira” u kojem su internalizirane vrijednosti, pojmovi, ponašanje, iskustva i informacije

Belgija

- Potiče se korištenje radnih skupina koje se sastoje od učitelja i roditelja, a jedna osoba (najčešće učitelj) djeluje kao kontaktna točka
- Dostupni besplatni tečajevi o sigurnosti u prometu i edukaciji o mobilnosti i učiteljima i budućim učiteljima u predškolskom i osnovnom školstvu, kao i onima koji podučavaju **tjelesni odgoj u srednjim školama**
- Uz to, podupiru ih informacijama putem biltena usmjerenih na edukaciju o sigurnosti u prometu i besplatnim edukacijskim materijalima, poput priručnika za nastavu i primjera lekcija

Nizozemska

- Kroz strateški dokument postavljeni su ključni ciljevi pružajući široki opis pristupa edukaciji koji bi se trebao primijeniti - za šest ciljnih skupina (0-4 godine; 4-12; 12-16; 16-25; 25-60; 60+)
- Nizozemsko ministarstvo prometa je donijelo dodatni priručnik koji obuhvaća mjere koje trebaju provoditi svi uključeni subjekti – škole, obitelji, različita udruženje itd.
- U kontekstu cjeloživotnog učenja, naglašena je važnost kontinuiteta između različitih ciljeva učenja različitih ciljnih skupina

Nizozemska

- Općenito program edukacije uključuju:
  - Teorijske i praktične lekcije svim učenicima svake godine;
  - Strukturno uključenje edukacije o sigurnosti u prometu i samu sigurnost u prometu u politiku škole;
  - Široka komunikacija s roditeljima/obiteljima o svim aktivnostima, kao i o njihovoj ulozi edukatora;
  - **Široko komuniciraju s općinama u vezi s prometnim problemima oko škole;**
  - Strukturiranje s jasnim zadacima i odgovornostima za školsku upravu, kontakt osobu za promet, učitelje i roditeljske pomagače
  - Kontinuiranu evaluaciju

Norveška

- Edukacija kreće u predškolskoj dobi kroz vrtiće
- U školama se edukacija provodi kroz različite predmete, a dostupan je i izborni predmet koji mogu izabrati učenici u dobi od 14-16 godina
- Edukacija je osmišljena na način da pomaže učenicima stjecanju vještina i znanja nužnih za sigurno kretanje u prometu
- **Osnovni cilj** - motivirati djecu na razmišljanje i kritičko analiziranje situacija

Norveška

- Norveški model promovira tzv. 5E model (*engage, explore, explain, elaborate, evaluate*), koji je alat za podršku učiteljima u planiranju, provedbi i evaluaciji učenja

5) Zaključak

- Prometna sigurnost – kompleksan problem na koji utječe niz čimbenika i koji se rješava sustavnim pristupom uključivanjem svih relevantnih dionika
- Kontinuirana edukacija o sigurnosti u prometu ključna je za razvoj odgovornih sudionika u prometu od najranije dobi
- Zemlje koje aktivno ulažu u edukacijske programe postižu bolje rezultate od prosjeka EU-a kada je riječ o godišnjem broju smrtnih slučajeva u prometu među mlađima od 18 godina
- Kombinacija **teorijskog znanja i praktičnih vježbi** osigurava najbolje rezultate
- Suradnja obrazovnih institucija, roditelja, policije i lokalne zajednice **ključna je za uspješnu provedbu** programa prometne sigurnosti – **važna uloga koordinatora**

Što dalje?

- Intenzivirati edukaciju prema postojećim kurikulumima uz integriranje što više tema iz sigurnosti prometa i prometne kulture kao i o novim tehnologijama i opasnostima
- Implementirati primjere dobre prakse – suradnja s MUP-om i HAK-om
- Organizirati sastanak učiteljskog vijeća, naglasiti važnost edukacije o sigurnosti u svim razredima i koordinirati s učiteljima edukacijske aktivnosti
- Sazvati roditeljski sastanak svih razreda vezano uz sigurno i odgovorno ponašanje u prometu – uključivanje roditelja
- Poticati polaganje biciklističkih ispita
- Revizija školskog kurikuluma vezanog uz prometnu sigurnost i kulturu

HVALA NA POZORNOSTI! PITANJA?

Kontakt: dario.babic@fpz.unizg.hr

Sveučilište u Zagrebu
Učiteljski fakultet

Metodičke smjernice i obrazovni izazovi u razvoju prometne kulture učenika

izv. prof. dr. sc. Alena Letina
Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet

Kako dijete
doživljava promet?

Što brže prijeđem ulicu, prije ću biti na sigurnom.

Vidim automobil, dakle i on vidi mene.

Auto se može zaustaviti kada želi.

Ako sam na pješačkom prijelazu kada je upaljeno zeleno svjetlo, potpuno sam siguran/sigurna.

Odrasli znaju i mogu sve i neće dozvoliti da mi se nešto dogodi.

Aktualno stanje u školama – izazovi i prilike

- **Nedostatak kontinuiranog prometnog odgoja i obrazovanja**
- **Nedostatak odgojno-obrazovnih ishoda učenja** usmjerenih na učenje o prometnoj sigurnosti i razvoj prometne kulture učenika u predmetnim kurikulumima (PID, TK)
- **Nedostatak vremena** - nedovoljno raspoloživoga vremena da se u okviru postojećih nastavnih predmeta više nastavnih sati posveti ovim ishodima
- **Nedostatak resursa** – bitni za kvalitetno provođenje obrazovanja o prometnoj sigurnosti
- **Slaba uključenost roditelja** - smanjuje učinkovitost sigurnosnih napora

Razultat postojećeg stanja

Varijacije u pristupu prometnoj sigurnosti

Neujednačena implementacija – aktivnosti nisu standardizirane u svim školama, što rezultira različitom razinom znanja i svijesti među učenicima

Potrebno je više učiniti kako bi se povećala svijest o važnosti prometnog odgoja i obrazovanja te osigurali uvjeti za njegovu uspješnu provedbu!

Cilj: sustavno uvođenje odgoja i obrazovanja o prometnoj sigurnosti i razvoja prometne pismenosti učenika u osnovnim školama

Razvojne karakteristike učenika u OŠ

**Odgoj i obrazovanje za sigurnost u prometu
treba biti prilagođen
razvojnim obilježjima učenika određene dobi!**

Piagetov model kognitivnog razvoja i prometno ponašanje djece

KONKRETNO-OPERATIVNA FAZA (7. do 12. godina)

- u ovoj fazi važan je **konkretan prostor** – učiti u stvarnom prometu – na mjestima kojima se učenik kreće)
- ono što nauče u zaštićenim okruženjima pomaže im samo u ograničenoj mjeri, jer ne mogu prenijeti naučeno na druge situacije
- napuštaju fazu egocentričnog shvaćanja; **počinju razumjeti promet kao socijalni prostor** u kojem se susreću različiti interesi i mišljenja pod otežanim komunikacijskim uvjetima.
- **uspoređuju različite perspektive** (mogućnost primjene vježbe promjene perspektive te komunikacije i obazrivosti)

Razvoj svijesti o opasnostima

- **Akutna svijest o opasnostima** (6 g.) - prepoznaju opasnu situaciju tek kada se ona već dogodila. Rijetko imaju dovoljno vremena za djelovanje.
- **Proaktivna svijest o opasnostima** (oko 8. g.) - dijete sve više prepoznaje opasnosti unaprijed. Može predvidjeti kako će se situacija razvijati i ima mogućnost utjecati na tijek događaja.
- **Prevenција opasnosti** (9 ili 10 g.) - mogu svjesno djelovati kako bi spriječili da se moguće opasnosti uopće pojave.

Piagetov model kognitivnog razvoja i prometno ponašanje djece

FORMALNO-OPERATIVNA FAZA (od 12. godine - ...)

- bolje prepoznaju opasnosti i **moгу bolje procijeniti složenije situacije**
- **sposobni su primijeniti pravila i ponašanja na nepoznata okruženja** i razmišljati situacijski
- rad s teorijskim modelima i izvlačenje saznanja koja učenici mogu primijeniti u svakodnevnom životu

Metodika

- **metodika koja se usredotočuje na sigurnosni interes** - koristi uglavnom deduktivne metode
- pretpostavlja postojeći skup pravila i nastoje novu generaciju što brže naučiti o njima i motivirati ih na usvajanje službenih prometnih propisa
- **metodika koja polazi od djeteta/učenika** koristi uglavnom induktivne metode
- potiče kreativnost djece, omogućuje im učenje kroz igru i eksperimentiranje
- zaštićeni prometni prostor postaje mjesto eksperimentiranja, izazova, socijalne interakcije i samostalnog oblikovanja urednih tokova kretanja

POTREBNA JE SINERGIJA!

Što je učinkovito?	Što nije učinkovito?
Holistički pristup (znanja, vještine i stavovi)	Programi temeljeni samo na distribuciji informacijama
Interaktivni kontinuirani programi i aktivnosti	Jednokratni događaji bez jasne strategije
Fokus na razvoj Kompetencija učenika	Kampanje temeljene na strahu
Povezanost škole i zajednice	Jednostrani pristup

Opća načela nastave za prometnu sigurnost:

- **orijentacija na iskustvo** - povezati se s znanjem i iskustvom učenika, kao i s njihovim potrebama i očekivanjima
- **orijentacija na djelovanje** – čemu se potrebe učenika mijenjaju tijekom socijalizacije u prometu i šire se
- **orijentacija na okoliš** - uzeti u obzir specifičnosti različitih prostornih i prometnih uvjeta
- **individualizacija i inkluzija** - uzeti u obzir različite naglaske koji proizlaze iz individualnih razlika učenika, različitih interesa i problema

Metodička načela u prometnom odgoju i obrazovanju

- zadovoljiti učenikov horizont iskustva i interesa i cjelovitost (= **usmjerenost na učenika**)
- zadovoljiti objektivne zahtjeve (= **ciljna orijentacija**)
- raznolik koncept učenja (= **višedimenzionalno učenje, interdisciplinarnost**)
- osmišljeno na jasan i realan način (= **učenje u stvarnom prostoru**)
- vrijednosno i dugoročno (= **održivost**)
- od jednostavnog prema složenom (= **sustavnost**)
- treba se odvijati u društvenom kontekstu (= **iskustvo zajednice**)
- pozitivno i konstruktivno usmjereno, aktivnost učenika (= **motivacija**)
- poticati samostalnost, inicijativu i odgovornost (= **zrelost, odgovornost**).

Suvremeni metodički principi

1. TEMELJ NA PERCEPCIJI DJETETA

- prometna edukacija se treba temeljiti na percepciji djeteta i njihovim iskustvima, kako bi se stvorili učeći okviri koji su smisleni i relevantni za njih

2. IGRA KAO METODA UČENJA

- igre mogu pomoći djeci da razumiju prometna pravila i situacije na interaktivan i zabavan način; aktivni oblici učenja

3. RAZVOJ MOTORIKE I KOORDINACIJE

- igre koje uključuju razvoj fizičkih vještina koje su ključne za sigurnost u prometu

4. PRAKTIČNA ISKUSTVA I ISTRAŽIVAČKO UČENJE

- važnosti omogućavanja djeci da kroz praktična iskustva i istraživačko učenje shvate prometne situacije; testiranje različitih scenarija u kontroliranom okruženju

Suvremeni metodički principi

5. POVEZIVANJE S REALNIM PROMETOM

- prometna edukacija treba biti usklađena s realnim prometom i situacijama s kojima se djeca susreću
- uključivanje stvarnih iskustava, kao što su šetnje i vožnje u obrazovni proces kako bi djeca mogla vidjeti i razumjeti kako se prometna pravila primjenjuju u praksi.

6. SURADNJA S RODITELJIMA I ZAJEDNICOM

- angažiranje roditelja i lokalnih zajednica može poboljšati kvalitetu i učinkovitost prometnog obrazovanja, stvarajući sveobuhvatan pristup koji uključuje sve aspekte djetetova života.

Praktične aktivnosti

ISTRAŽIVAČKE AKTIVNOSTI

SIMULACIJE
(školsko prometno vježbalište)

VJEŽBE U REALNIM PROMETNIM SITUACIJAMA

PRIMJENA U SVAKODNEVNOM ŽIVOTU

Istraživačka aktivnost: Eksperiment s osvjetljenjem

Odgojno-obrazovni ishod:

- učenik obrazlaže važnosti nošenja reflektirajuće odjeće i odjeće svijetlih boja kako bi bili vidljivi u prometu.

Aktivnosti:

- Postavlja se kutija za simulaciju osvjetljenja u kojoj se koristi baterijska svjetiljka.
- Učenici u kutiju stavljaju različite uzorke tkanina (tamnih i svijetlih boja te reflektirajućih).
- Eksperimentiraju s osvjetljavanjem kako bi vidjeli koje su boje najučinkovitije za vid.
- Na radnim listovima bilježe opažanja i odgovaraju na pitanja:
  - *Koje boje su bile najvidljivije?*
  - *Zašto su reflektirajuće oznake važne noću?*

Diskusija:

Učenici raspravljaju o situacijama u kojima bi trebali koristiti reflektirajuće elemente.

Zaključak:

Objašnjava se kako reflektirajuća odjeća pomaže vozačima u pravodobnom uočavanju pješaka i biciklista tijekom noćnih šetnji ili vožnje biciklom.

Razvoj percepcije: Gledanje ili opažanje?

Cilj aktivnosti:

- razlikovati gledanje od opažanja (nije dovoljno samo gledati nego i pažljivo opažati okolinu kako bi uočili potencijalne opasnosti)
- objasniti važnost zaustavljanja, promatranja i pažljivog opažanja u prometnim situacijama
- analizirati kako pravilno donositi odluke na temelju onoga što vidimo i opažamo u prometu

Razvoj percepcije: Razlikovanje i svjesno opažanje prometnih zvukova

Cilj:

- poboljšati akustičnu percepciju, posebno sposobnost razlikovanja različitih prometnih zvukova.
- snažiti sposobnost određivanja izvora zvukova i njihovog značenja u prometu

Metoda:

Igra prepoznavanja zvukova

- Djeca slušaju razne prometne zvukove, identificiraju ih i povezuju s odgovarajućim prometnim situacijama.

Prepoznavanje i analiza opasnih situacija u prometu

Cilj:

- prepoznati potencijalne opasnosti u prometu
- razviti svijest o sigurnosnim mjerama koje pomažu u izbjegavanju opasnih situacija

Akcija - jabuka ili limun

Tema:

- Promicanje prometne sigurnosti u blizini škola kroz osvještavanje vozača o važnosti smanjenja brzine i pažljivijeg ponašanja.

Cilj:

Povećanje svijesti vozača o odgovornom ponašanju u prometu, posebno u blizini

Aktivnosti:

- Učenici promatraju promet u blizini škole, bilježeći ponašanje vozača.
- Učenici dijele nagrade u obliku jabuka vozačima koji se pridržavaju prometnih pravila.
- Za vozače koji prekrše pravila pripremaju ljubazne poruke u obliku limuna kako bi ih podsjetili na važnost sigurnog ponašanja.

Napomena:

- Aktivnost se organizira uz pomoć lokalne prometne policije ili sigurnosnih službi.
- Učenici nose reflektirajuće prsluke za bolju vidljivost tijekom promatranja.

Promatranje prometa

Cilj:

- prepoznati pravilno i nepravilno ponašanje; osvijestiti važnost pridržavanja pravila.

Aktivnost:

- Odabir lokacije
- Podjela učenika u timove:

Svaki tim dobiva zadatak promatrati jednu skupinu sudionika u prometu

- 1. Pješake 2. Vozače; 3. Bicikliste

- Timovi bilježe broj sudionika, njihovo ponašanje i eventualne greške.

Učenici zapisuju:

- Pridržavanje pravila (npr. prelazak ceste na zeleno svjetlo).
- Nepravilnosti (npr. nepoštivanje pješaka na zebri).
- Posebne situacije (npr. prolazak hitne pomoći, ponašanje vozača u gužvi).

- Diskusija: Koja pravila su često kršena? Kako nepravilnosti mogu utjecati na sigurnost?

Suočavanje s vršnjačkim pritiskom: Sigurne odluke u prometu

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

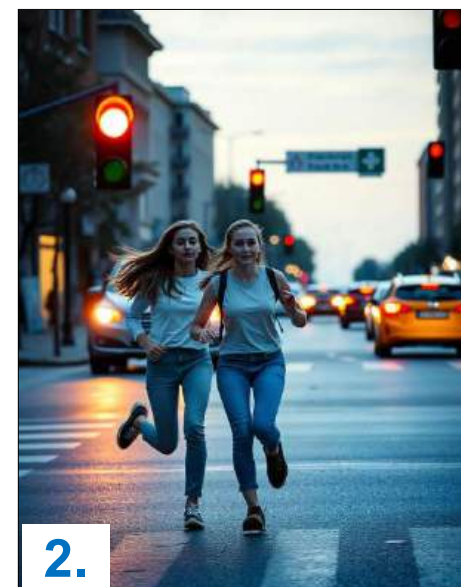
- analizira kako vršnjački pritisak može utjecati na donošenje odluka u prometu.
- osmišljava strategije za suočavanje s negativnim utjecajem vršnjaka.

Aktivnost:

- Predstavljanje realnih scenarija (npr. prelaženje prometnice kada je na semaforu upaljeno crveno svjetlo, nenošenje kacige)
- Grupna diskusija o alternativnim rješenjima.
  - *Kako se osjećate u ovoj situaciji?*
  - *Što biste učinili?*
  - *Kako biste utjecali na druge da postupe drugačije?*
- Prezentacija strategija razredu.

1.

2.

Strategije aktivnog učenja:

Istraživački projekt: Sigurnost u našoj zajednici

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

- prepoznaje nesigurna prometna područja u blizini škole
- predlaže rješenja problema

Aktivnost:

- Priprema: učenici rade popis mjesta u okolini škole gdje se osjećaju nesigurno u prometu
- Analiza:
  - Ima li nogostupa?
  - Postoje li prometni znakovi?
  - Jesu li pješački prijelazi jasno označeni?
- Fotografiraju ili skiciraju problematične lokacije.
- Predlažu praktične načine za poboljšanje sigurnosti (npr. dodavanje pješačkog prijelaza, postavljanje semafora).
- Izrađuju plakate, prezentacije ili pisma koja bi se mogla poslati lokalnim vlastima.

Strategije aktivnog učenja:

Vizualizacija prometnih pravila za učenike

Green Cross Code

Think

Find a

safe place

to cross

and

stop.

Stop

Stand

on

the pavement.

Look and listen

Look

around

for traffic

and

listen.

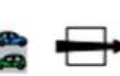
Wait

Let

traffic

pass.

Look and listen again

When

there's no

traffic,

walk straight across the road.

Arrive alive

Keep looking and listening

while

you cross.

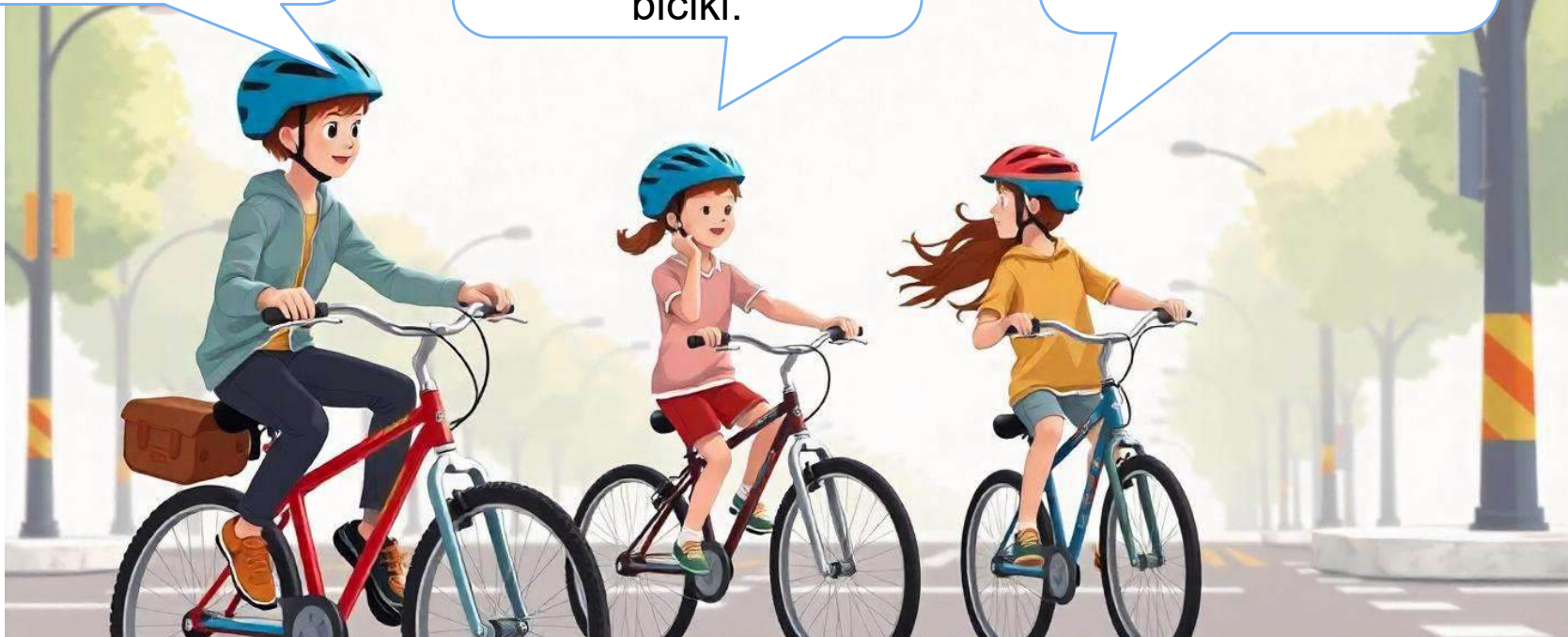
Konceptualni strip

(kritičko promišljanje i rasprava)

Morate poštovati
znakove samo
kada je bicikl
prikazan na znaku.

Nije potrebno
poštovati prometne
znakove kada vozite
bicikl.

Uvijek morate
poštovati sve
prometne znakove
kada vozite bicikl.

Model donošenja odluka

Situacija:

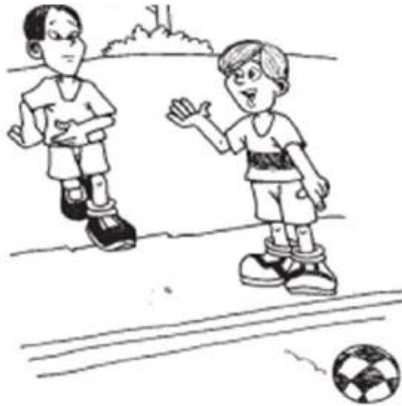
Mama je parkirala automobil ispred škole.
Želiš izaći iz automobila koristeći sigurna vrata,
ali mama je stavila kutiju sa namirnicima ispred njih.
Što bi učinio/učinila u toj situaciji?

Mogućnosti:

- Prijeći na prednje sjedalo i izaći kroz vrata koja su najbliža nogostupu.
- Zamoliti mamu da premjesti kutiju kako biste mogli izaći kroz sigurna vrata.
- Popesti se preko kutije i izaći kroz sigurna vrata.
- Izaći iz automobila koristeći druga vrata.

Rješavanje problemskih situacija

Pavao i Janko igraju nogomet uz rub ceste. Janko pogodi loptu koja počne kotrljati se po sredini ceste. Pavao kaže Janku da ide po loptu prije nego što je pregazi auto.

Vito je upravo izašao iz autobusa i čeka da autobus ode prije nego što prijeđe ulicu. Njegov prijatelj Ivan kaže: “Ne budi kukavica. Idemo.”

Učenje kroz aktivnosti i igru (interaktivno i zabavno)

- **Igre uloga:** učenici preuzimaju uloge pješaka, vozača, prometne policije... u simuliranim prometnim situacijama.
- **Društvene igre:** izrada i igranje društvenih igara s temom prometnih pravila i sigurnosti.
- **Online igre i kvizovi:** Korištenje edukativnih online platformi i igara za provjeru znanja i vježbanje prometnih situacija.

Rad na projektima (istraživanje i primjena znanja)

- **Oblikovanje školskog prometnog vježbališta:** uvježbavanje snalaženja u različitim prometnim situacijama
- **Planiranje kampanji i izrada edukativnih materijala:** Učenici kreiraju plakate, brošure, prezentacije ili videozapise o prometnoj sigurnosti za svoje vršnjake ili mlađe učenike.

Korištenje IKT-a

- **Interaktivne aplikacije:** Korištenje aplikacija za učenje prometnih propisa, simulaciju prometnih situacija i provjeru znanja.
- **Edukativni videozapisi:** Gledanje i analiza edukativnih videozapisa o prometnoj sigurnosti.
- **Virtualna stvarnost:** Korištenje VR tehnologije za simulaciju realističnih prometnih situacija i uvježbavanje sigurnog ponašanja.

Suradnja s vanjskim partnerima (povezivanje s realnim kontekstom)

- **Predavanje policijskog službenika :** Upoznavanje s radom prometne policije i edukacija o sigurnosti u prometu.
- **Radionice s djelatnicima HAK-a:** Učenje o sigurnosti u vozilu, važnosti vezanja pojasa i pravilnoj uporabi autosjedalica.
- **Predavanja stručnjaka za sigurnost u prometu:** Pozivanje stručnjaka iz udruga za promicanje sigurnosti u prometu i sl.

Suradnja s roditeljima

- **Roditeljski sastanci:** Organiziranje sastanaka na kojima će se roditelji upoznati s programom nastave i dobiti savjete o tome kako kod kuće razgovarati s djecom o sigurnosti u prometu.
- **Letci i brošure:** Distribuiranje materijala s korisnim informacijama za roditelje.
- **Zajedničke aktivnosti:** Organiziranje zajedničkih aktivnosti, poput tribina, radionica ili izleta, kako bi se potaknula suradnja između škole i obitelji.
- **Web stranice i društvene mreže:** Korištenje digitalnih platformi za komunikaciju s roditeljima i pružanje dodatnih informacija.

Učenici s posebnim potrebama

- posebno područje koje ima iste ciljeve
- svi učenici koriste iste prometne površine, izloženi su istim uvjetima i imaju iste zahtjeve za sudjelovanjem
- treba uzeti u obzir još uvijek nedovoljno razvijene osnovne motoričke sposobnosti i eventualno smanjenu prostorno-vremensku orijentaciju, u kombinaciji sa slabijim slušnim i vizualnim percepcijama te manjom koncentracijom (lako se ometaju)
- primjena individualiziranog pristupa i prilagođenih nastavnih strategija i metoda učenja i poučavanja

Implementacija u školski kurikulum i nastavu

- **međupredmetno** (povezivanje s postojećim ishodima učenja)
- **realizacija specifičnih ishoda učenja** (npr. u PID, HJ ili društvenim i prirodoslovnim predmetima te SR) - **primjenom suvremenih nastavnih strategija i metoda** prilagođenih prometnom odg. i obraz.
- **tematski interdisciplinarni projekti** koji mogu obuhvatiti više razreda uzimajući u obzir specifične ishode i metode pojedinih predmeta
- situacije koje omogućuju iskustvo i učenje u prometnom prostoru – **tijekom puta do škole, izleta i ekskurzija**
- uvođenje **dodatne nastave, izbornih predmeta i izvannastavnih aktivnosti** u školske kurikulare
- **prigodne teme**: Dan sigurnosti u prometu (**21.10.**) - događanja za sve dobne skupine; obilježavanje datuma vezanih uz prometnu sigurnost

Vrednovanje procesa prometnog obrazovanja

- praćenje realizacije planiranih aktivnosti (anketiranje učenika/ roditelja/učitelja)
- izvođenje zaključaka na temelju provedenih aktivnosti
- radi boljeg razumijevanja učenika, razvoj učenja se može smislenije prikazati npr. u obliku stečenih **priznanja ili potvrda** koje se temelje na tim kriterijima i koje mogu imati određene privilegije i slobode u okviru specifičnih školskih uvjeta

Zaključak

- **cjelokupni školski pristup** edukaciji o sigurnosti u prometu - škole,
- zajednice i roditelji u zajedničkoj sinergiji je najučinkovitiji pristup
- **partnerstva** stvaraju potporno okruženje za učenike za učenje, razumijevanje i prakticiranje sigurnog kretanja u prometu

Sveučilište u Zagrebu
Učiteljski fakultet

Hvala na pažnji!

alena.letina@ufzg.hr

**DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA
KOORDINATORE ZA SIGURNOST DJECE I UČENIKA U PROMETU**

Fakultet prometnih znanosti u Zagrebu

Agencija za odgoj i obrazovanje

Ministarstvo znanosti, obrazovanje i mladih

Vodice, 26. studeni 2024. godine

Sigurnost djece na cestama u Republici Hrvatskoj

NACIONALNI
PLAN
SIGURNOSTI
CESTOVNOG
PROMETA

www.npscp.hr

Brojčani pokazatelji

Zabilježeno je:

- ➡ smanjenje broja **teških prometnih nesreća** za 2,1%
- ➡ smanjenje broja prometnih nesreća s poginulim osobama za 12,1%
- ➡ smanjenje broja nesreća s teško ozlijeđenima za 1,3%
- ➡ **povećanje** broja nesreća s lakše ozlijeđenima za 1,3%
- ➡ smanjenje broja poginulih osoba za 11,6%
- ➡ smanjenje broja teško ozlijeđenih za 2,1%

KARAKTERISTIČNI BROJČANI POKAZATELJI O PROMETNIM NESREĆAMA U 2023. I 2024. GODINI - DESET MJESECI -

		Usporedba '23. i '24.g.		
	2023.	2024.	razlika	%
PROMETNE NESREĆE				
U K U P N O	28.988	30.042	1.054	3,6%
S NASTRADALIMA**	9.117	9.142	25	0,3%
S OZLIJEĐENIMA***	8.902	8.953	51	0,6%
TEŠKE NESREĆE*	2.662	2.605	-57	-2,1%
- s poginulima	215	189	-26	-12,1%
- s teško ozlijeđenima	2.447	2.416	-31	-1,3%
- s lakše ozlijeđenima	6.455	6.537	82	1,3%
S MATERIJALNOM ŠTETOM	19.871	20.900	1.029	5,2%
U K U P N O	12.421	12.334	-87	-0,7%
POGINULO	233	206	-27	-11,6%
OZLIJEĐENO	12.188	12.128	-60	-0,5%
- teško	2.754	2.697	-57	-2,1%
- lako	9.434	9.431	-3	0,0%
* TEŠKE NESREĆE = NESREĆE s poginulima + NESREĆE s teško ozlijeđenima				
** S NASTRADALIMA = TEŠKE NESREĆE + NESREĆE s lako ozlijeđenima				
*** S OZLIJEĐENIMA = NESREĆE s teško ozlijeđenima + NESREĆE s lakše ozlijeđenima				

**STRADAVANJA DJECE U PROMETNIM NESREĆAMA PREMA SVOJSTVU SUDIONIKA
U 2023. I 2024. GODINI
- DESET MJESECI -**

		VOZAČ	UDJEL U UKUPNOM BROJU NASTRADALE DJECE	PUTNIK	UDJEL U UKUPNOM BROJU NASTRADALE DJECE	PJEŠAK	UDJEL U UKUPNOM BROJU NASTRADALE DJECE	UKUPNO NASTRADALO DJECE
2023.	POGINULI	0	0,0%	6	66,7%	3	33,3%	9
	TTO	40	31,5%	38	29,9%	49	38,6%	127
	LTO	106	15,5%	449	65,6%	129	18,9%	684
	UKUPNO PO SVOJSTVU	146	17,8%	493	60,1%	181	22,1%	820
2024.	POGINULI	1	20,0%	2	40,0%	2	40,0%	5
	TTO	37	33,3%	38	34,2%	36	32,4%	111
	LTO	127	18,9%	414	61,7%	130	19,4%	671
	UKUPNO PO SVOJSTVU	165	21,0%	454	57,7%	168	21,3%	787
2024./2023. +/- %	POGINULI	#DIV/0!		-66,7%		-33,3%		-44,4%
	TTO	-7,5%		0,0%		-26,5%		-12,6%
	LTO	19,8%		-7,8%		0,8%		-1,9%
	UKUPNO PO SVOJSTVU	13,0%		-7,9%		-7,2%		-4,0%

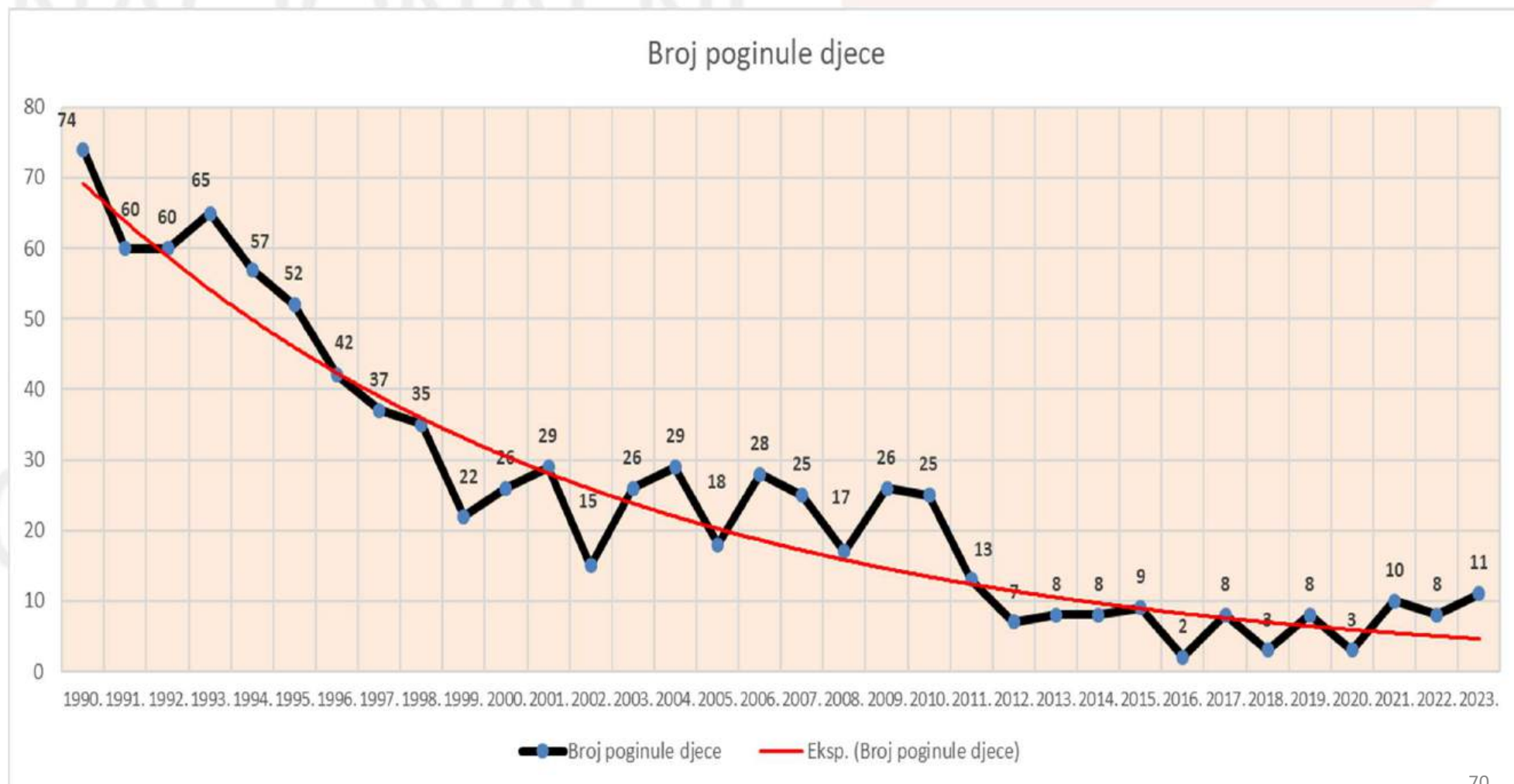
U deset mjeseci 2024.g, u prometnim nesrećama smrtno je stradalo **petero** djece, u odnosu na **devetoro** djece u istom razdoblju 2023.g,

Smanjen je broj teško ozlijeđene djece za 12,6%,

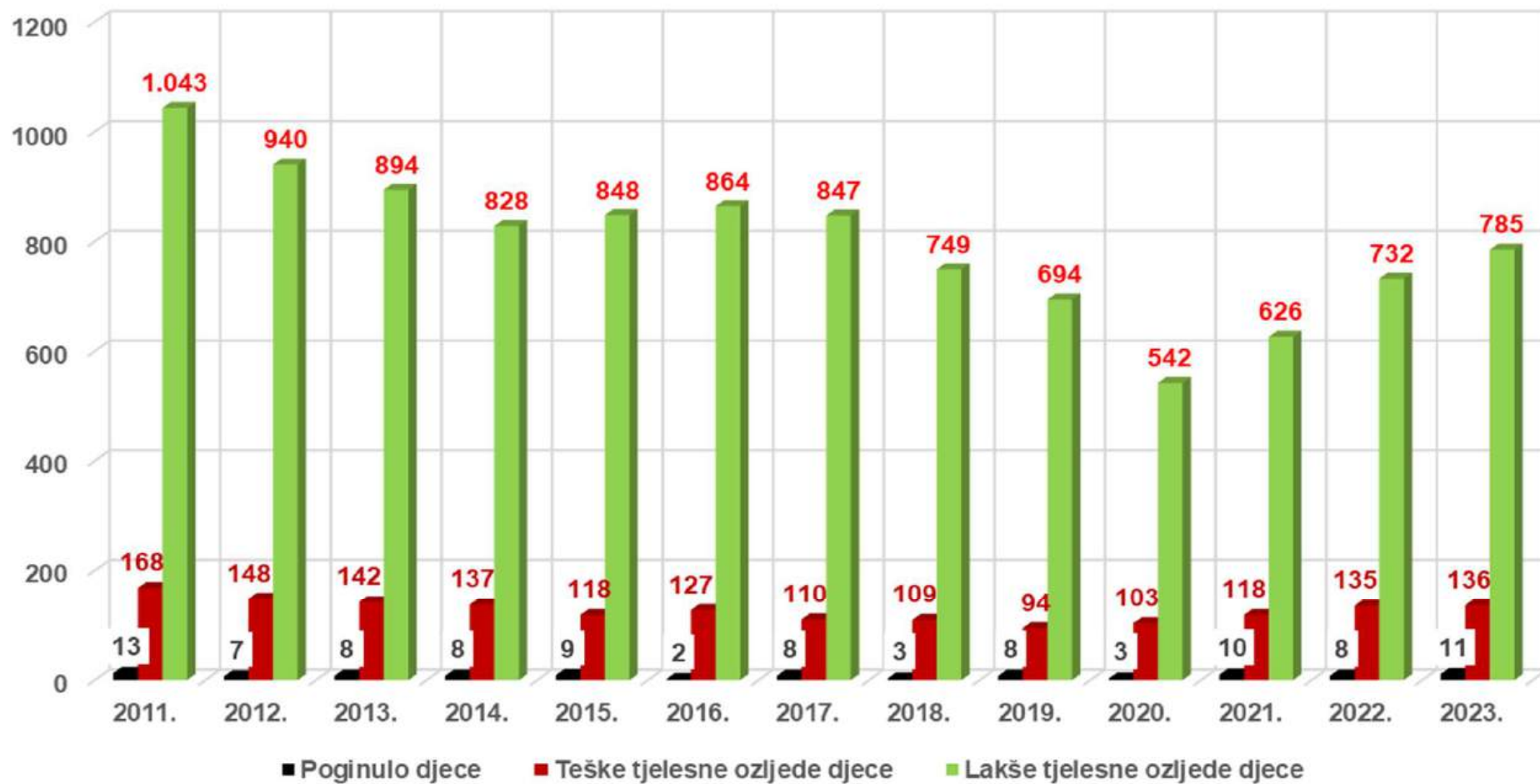
Smanjen je broj lakše ozlijeđene djece za 1,9%.

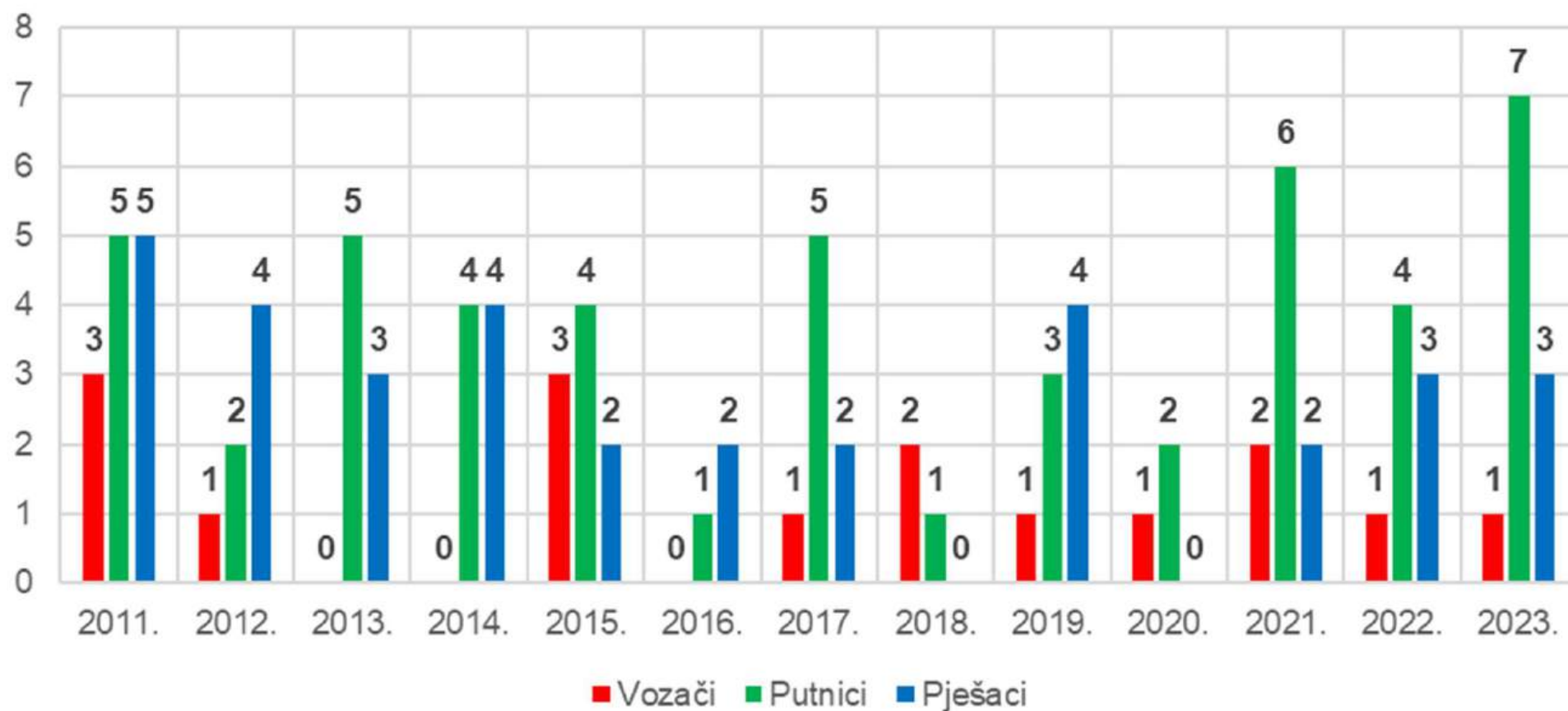
Poginula djeca u prometnim nesrećama od 1990 - 2023

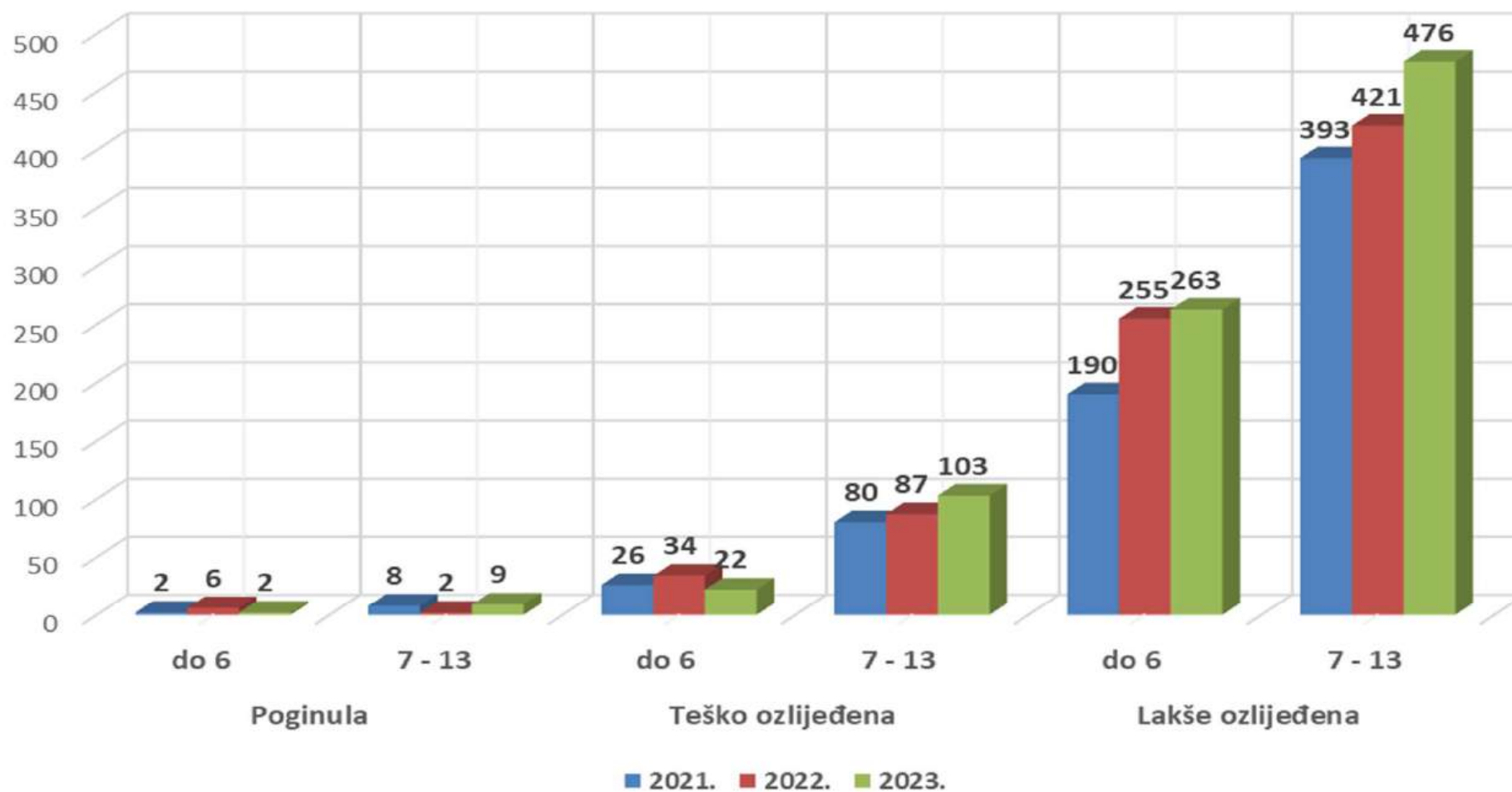
Nastradala djeca u prometnim nesrećama od 2011. do 2023.

Poginula djeca prema svojstvu u prometnim nesrećama od 2011. do 2023.

Nastradala djeca u prometnim nesrećama po dobi - od 2021. do 2023.

Smrtna stradavanja djece - primjeri

15. srpnja 2017. godine, raskrižje Klaićeve i Kačićeve ulice u Zagrebu, devetogodišnjak, nepropisno prevožen na stražnjem sjedalu osobnog automobila (nevezan, bez sjedalice ili postolja) prilikom prometne nesreće ispada iz vozila i smrtno stradava. Djevojčica (11) iz istog vozila, propisno prevožena, zadobila je LTO. Nesreću je skrivio vozač drugog osobnog automobila.

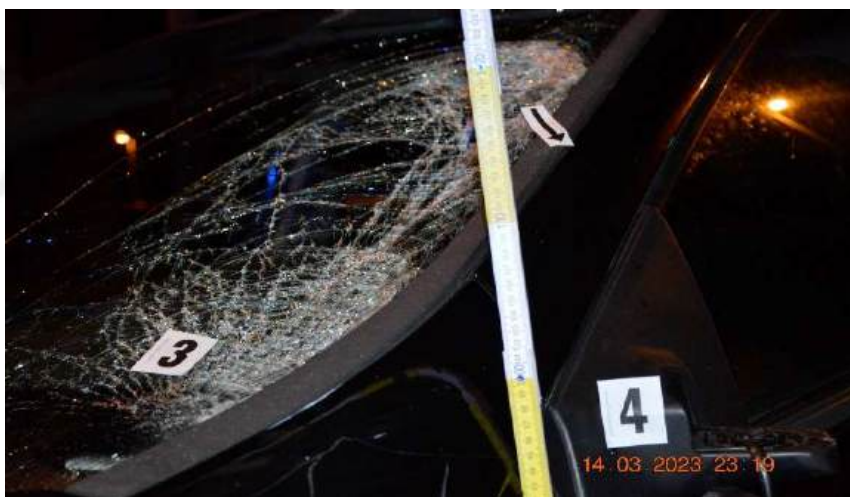

15.02.2023. godine, Virovitica, vozač teretnog automobila kretao se dijelom kolnika suprotno postavljenom prometnom znaku „Zabrana prometa za teretna vozila“, prilikom čega je zbog neprilagođene brzine (uvidom u tahografski zapis vozila utvrđena je brzina za do 10 km/h veća od dopuštene) došlo do udara desne bočne strane vozila u školsku torbu i tijelo sedmogodišnjaka. Dječak je zadobio teške tjelesne ozljede opasne po život, a preminuo je sljedećeg dana u bolnici.

14.03.2023. godine, Split, trinaestogodišnji dječak, kao pješak, prelazio kolnik za vrijeme crvenog svjetla na semaforu kojom prilikom je na njega naletio osobni automobil. Dječak je preminuo u bolnici nekoliko dana nakon nesreće.

07.04.2023. godine, Vinkovci, majka (27) je nepropisno prevozila dvoje djece na stražnjem sjedalu osobnog automobila, nevezane i bez sjedalica ili postolja, a u trenutku prometne nesreće s vozilom iz suprotnog smjera, djeca su ispala iz vozila. Šestogodišnji dječak je preminuo u bolnici nekoliko dana nakon nesreće, a osmogodišnja djevojčica je zadobila TTO.

08.09.2023. godine, Zagreb, vozač TA (45) nije prilagodio brzinu kretanja u susretu s autobusom kojim se prevoze djeca prošavši pored prometnih znakova "*stajalište autobusa*" i "*obilježeni pješački prijelaz*" zbog čega nije zaustavio svoje vozilo ispred pješačkog prijelaza i propustio dijete pješaka, u nastavku kretanja je naletio na dijete, pješakinju (9), koja je prelazila kolnik trčećim korakom iza zaustavljenog školskog autobusa. Dijete je preminulo na mjestu PN.

21.05.2024., PP Dugo Selo, vozač (27) teretnog automobila kretao se kolnikom gdje je zabranjen promet vozila čija ukupna masa prelazi 5 tona, te je na križanju skrenuo desno bez da se prethodno uvjerio da to može učiniti bez opasnosti za druge sudionike u prometu, pa je na mjestu gdje ne postoji obilježeni pješački prijelaz, desnim kotačima zahvatio pješakinju (8) koja je prelazila cestu, prešao kotačima preko njenog tijela i na mjestu je usmrtio.

21.06.2024., trinaestogodišnja vozačica četverocikla, bez prava na upravljanje, zbog neprilagođene brzine, sletjela je u zavoju s kolnika u odvodni kanal uz cestu. Putnica na vozilu (13), preminula je nakon nekoliko dana u bolnici, a putnik (14) i vozačica su zadobili TTO.

Nacionalni plan sigurnosti cestovnog prometa RH 2021 - 2030

**NACIONALNI
PLAN
SIGURNOSTI
CESTOVNOG
PROMETA**

Nacionalni plan sigurnosti cestovnog prometa RH

- Aktivnosti s ciljem sigurnijeg prometovanja djece preporučene su u mjerama 7.5. (Sigurnost aktivnih oblika prometovanja) i 7.8. (Zaštita u vozilu),
- provodi se niz preventivnih projekata vezanih za sigurnost djece, koji se sufinanciraju sredstvima Nacionalnog plana,
- Hrvatski autoklub provodi projekte: Vidi i klikni (djeca starije vrtićke dobi i prvih razreda OŠ); Klik (odgovorno ponašanje, srednjoškolci i vezanje pojasom); Sigurno u prometu (Državno natjecanje djece biciklista – osposobljavanje djece petih razreda OŠ za samostalno upravljanje biciklom u prometu na cestama (OŠ, HAK i MUP),
- Udruga RODA – projekt usmjeren na propisno prevoženje djece u vozilima
- Prometne učilice (za osnovne i srednje škole) - web platforma namijenjena za učenje, poučavanje i provjeru znanja sadržaja prometne kulture. Provode se i državna natjecanja – upravo su u tijeku

Aktivnosti policije s djecom i školama

- **Dječji vrtići:** upoznavanje djece o sigurnom sudjelovanju u prometu u svojstvu pješaka te putnika u motornim vozilima s naglaskom na korištenje dječje sjedalice i postolja,
- **Osnovne škole:**
  - **1. razredi** – akcija „Poštujte naše znakove”,
  - **5. razredi** – predavanja o sigurnoj vožnji biciklom i osobnim prijevoznim sredstvom,
  - **5. i 6. razredi** – osposobljavanje za polaganje biciklističkog ispita,
  - **7. i 8. razredi** – osposobljavanje pripadnika školskih prometnih jedinica
  - **nadzor autobusa za prijevoz školske djece** – u suradnji s inspekcijskim službama Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i samostalno.

▪ **Srednje škole:**

- Predavanja o sigurnom sudjelovanju u prometu s naglaskom na mopediste, motocikliste, vozače osobnih prijevoznih sredstava i poželjnom ponašanju mladih vozača,
- Provođenje „Dana ljubaznosti u prometu”.

▪ **Fakulteti:** osposobljavanje studenata za pripadnike prometnih jedinica mladeži,

▪ **Auto škole:** kandidatima za polaganje vozačkog ispita u završnim satovima edukacije održavaju se predavanja o sigurnom sudjelovanju u prometu i posljedicama prometnih nesreća.

Suradnja policije i škola – podrška koordinatorima

Kontaktirati ravnatelje škola i učeničkih domova, odnosno koordinate za sigurnost djece u prometu te dogovoriti sastanak s koordinatorima,

Teme sastanka:

- zajednički osmisliti načine na koji policija može biti podrška u provođenju preventivnih aktivnosti,
- predstaviti edukativne aktivnosti koje provodi policija (pregled autobusa, akcija „Poštujte naše znakove“, biciklistički ispiti, osposobljavanje ŠPJ ...),
- predstaviti projekte iz NPSCP koji se mogu besplatno provoditi u školama i uputiti koordinatora na web stranicu Nacionalnog programa,
- ponuditi suradnju za sudjelovanjem u školskim preventivnim programima koje provode škole,
- upoznati koordinate s web aplikacijama, „Prometna učilica za osnovne škole“ i „Prometna učilica za srednje škole“ i priručnikom HAK-a „Postani siguran vozač bicikla i električnog romobila“ (posebno naglasiti da su aplikacije i priručnik izvrstan temelj za kvalitetan rad s djecom),
- komentirati stanja prometnica, opreme i signalizacije u zoni škola i vidjeti ima li problematičnih točaka.

Suradnja policije i škola – podrška koordinatorima

- Izrada zajedničkih preventivnih kampanja - policija i škole mogu surađivati i na osmišljavanju i provođenju preventivnih kampanja za važne prometne datume (Dana bez automobila, Europski tjedan mobilnosti, Nacionalnog dana sigurnosti cestovnog prometa ili slično), u koje mogu uključuju i širu zajednicu,
- Praćenje provedbe planiranih aktivnosti - potrebno je do kraja školske godine 2024/2025 održati minimalno tri sastanke između policije i koordinatora radi evaluacije i praćenja provođenja preventivnih mjera, te razmatranja mogućih poboljšanja u radu,
- Ako pojedina škola ili učenički dom nije imenovao koordinatora, ravnatelje treba podsjetiti na obavezu njihovog imenovanja i odrediti krajnji rok za izvršenje ove obveze.

Edukativni materijal

Dostupna na web adresi

<https://ucilica.skole.hr>

PROMETNA
Učilica

PROMETNA UČILICA

OSNOVNA >

SREDNJA >

eLearning platforma Prometne Učilice je savršen način za školarce i mlade da nauče sve što trebaju znati o prometu i da postanu sigurniji sudionici u prometu.

© 2024. Sva prava pridržana Učilica

Kako postati korisnik

- Učenici i nastavnici prilikom upisa ili zaposlenja u osnovnu, odnosno srednju školu dobivaju elektronički identitet (AAI@EduHr) kojim pristupaju svim CARNET-ovim uslugama pa tako i usluzi CARNET id.
- Za pristup sadržaju potrebno je posjedovati korisničku oznaku u AAI@EduHR sustavu, koju učenici i učitelji mogu dobiti od administratora imenika u školi.
- Škole imaju svojega administratora imenika zaduženoga za otvaranje elektroničkih identiteta svim učenicima i nastavnicima.

Edukativni materijal

- Priručnik „Postani siguran vozač bicikla i električnog romobila”, (HAK),
- Web stranica Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa (**<https://npscp.hr>**).

Zaključak

- Kroz razne aktivnosti educirani su deseci tisuća djece i mladih koje se pokušava usmjeriti na poželjno ponašanje u prometu,
- Aktivnosti su na dobrovoljnoj bazi, a čim ne postoji obaveza, učinkovitost je različita
- Potrebna je kontinuirana edukacija djece i mladih kroz obrazovni sustav i to od najranije životne dobi, od vrtićkog uzrasta, preko osnovnoškolaca do srednjoškolaca,
- Poseban predmet ili u sklopu nekog predmeta (tehnički odgoj, priroda i društvo, INA – izvan nastavne aktivnosti?), s dovoljnim brojem dobro planiranih i provedenih školskih sati.

To je zahtjevan posao čiji će se rezultati početi osjećati tek protokom duljeg vremenskog razdoblja, ali samo ćemo na taj način izgraditi mlade punoljetne ljude koji će u konačnici biti savjesniji vozači te sigurniji sudionici u prometu,

Policija će pružiti maksimalnu podršku i pomoć u provođenju ovih aktivnosti, ali ne može biti nositelj aktivnosti već to moraju biti škole, odnosno koordinatori za sigurnost djece i učenika u prometu.

Ravnateljstvo policije

Uprava za javni red i sigurnost

Josip Mataija, voditelj Službe prometne policije

jmataija@mup.hr

HVALA NA PAŽNJI !

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

SIGURNOST DJECE I UČENIKA U PROMETU

POSLOVI I ODGOVORNOST KOORDINATORA U ŠKOLAMA ZA
SIGURNOST DJECE I UČENIKA U PROMETU

3. prosinca 2024. Sveučilište u Zagrebu

VIŠI SAVJETNIK Žarko Bošnjak, prof.

Najava sadržaja:

- I. Hijerarhija upravljanja rada školom
- II. Posao i odgovornost koordinatora prometne preventive u OŠ
- III. Trenutne aktivnosti prometne preventive koje se provode u OŠ
- IV. Potencijali i mogućnosti Cjelodnevne škole

Hijerarhija upravljanja rada škole

- Ravnatelj je odgovoran za rad škole
  - Školski odbor je odgovoran za rad ravnatelja
  - Osnivač je odgovoran za rad Školskog odbora.
-
- Postoje još dva paralelna sustava
  - Agencija za odgoj i obrazovanje odgovorna je za kvalitetu nastavnih procesa u OŠ RH
  - Samostalni sektor prosvjetne inspekcije odgovoran je za zakoniti rad OŠ u RH.

Posao i odgovornost koordinatora prometne preventive u OŠ

- Svaki koordinator prometne preventive kada se vrati u svoju školu treba napraviti sastanak s ravnateljem škole.
- Ravnatelj škole temu prometne preventive stavlja na dnevni red Školskoga odbora.
- Školski odbor prenosi informacije onima koje zastupa. Školski odbor broji 7 članova, 3 člana imenuje osnivač, 2 člana imenuje škola, 1 člana izabire Vijeće roditelja i 1 član predstavlja Zbor radnika škole.
- Svaki član prenosi svojoj bazi informacije i zaključke Školskoga odbora o aktivnostima iz područja prometne preventive. Nakon što se aktivnosti dogovore s ravnateljem koji je sve usuglasio sa Školskim odborom, Vijećem roditelja i Osnivačem.
- Koordinator prometne preventive koordinira aktivnosti i podnosi izvještaj najmanje jednom godišnje.

Trenutne aktivnosti prometne preventive koje se provode u OŠ

Obvezne:

U kurikulumu razredne nastave od 1. do 4. razreda 16 sati minimum.

U kurikulumu tehničke kulture 5. razreda 8 sati minimum.

Međupredmetne teme:

Građanski odgoj

Zdravlje

Osobni i socijalni razvoj

Održivi razvoj

Izvannastavne:

- Program osposobljavanja za upravljanje biciklom i biciklističkoga ispita te Obrazac potvrde o osposobljenosti za upravljanje biciklom u prometu. Donijelo MZOM
- Natjecanje Sigurno u prometu. U katalogu natjecanja AZOO.
- Školske prometne jedinice

Potencijali i mogućnosti Cjelodnevnne škole:

Kurikulul Tehničke kulture u 5. i 6. razredu propisuje povećanje satnice s 35 sati godišnje na 70 sati godišnje bez dodavanja ishoda učenja.

Iskustva iz eksperimentalne škole Ivana Cankara u Zagrebu potvrđuju da se mogu proširiti ishodi prometne preventive u 5. razredu na 30 školski sati.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Hvala na pažnji!

POSLOVI I ODGOVORNOST KOORDINATORA U ŠKOLAMA ZA
SIGURNOST DJECE I UČENIKA U PROMETU

3. prosinca 2024. Sveučilište u Zagrebu

VIŠI SAVJETNIK Žarko Bošnjak, prof.

PRAKTIČNI RESURSI ZA REALIZACIJU ŠKOLSKIH PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI USMJERENIH NA SIGURNOST DJECE I UČENIKA U PROMETU

DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA
KOORDINATORE ZA SIGURNOST DJECE I UČENIKA
U PROMETU

3. 12. 2024. | SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Dr. sc. Sinan Alispahić, dipl. ing.
Pomoćnik Glavnog tajnika

**NOVI IZAZOVI
U EDUKACIJI DJECE I UČENIKA
Primjeri dobre prakse**

Zagreb, 3. prosinca 2024.

SADRŽAJ

- 1. O HRVATSKOM AUTOKLUBU**
- 2. PROMETNA PREVENTIVA**
- 3. PROMETNO-EDUKATIVNI PROGRAMI**
- 4. KOJI SU UČINCI PROVEDBE**
- 5. NOVI IZAZOVI U EDUKACIJI**
- 6. ZAKLJUČNO**

Tko sve participira u provedbi?

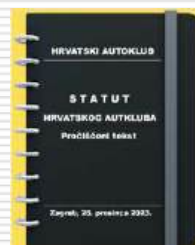
Interdisciplinarni pristup

1. O HRVATSKOM AUTOKLUBU

1906.

118

- **jedinstvena nacionalna udruga!**

- **ovlaštena stručna organizacija!**

Međunarodna suradnja

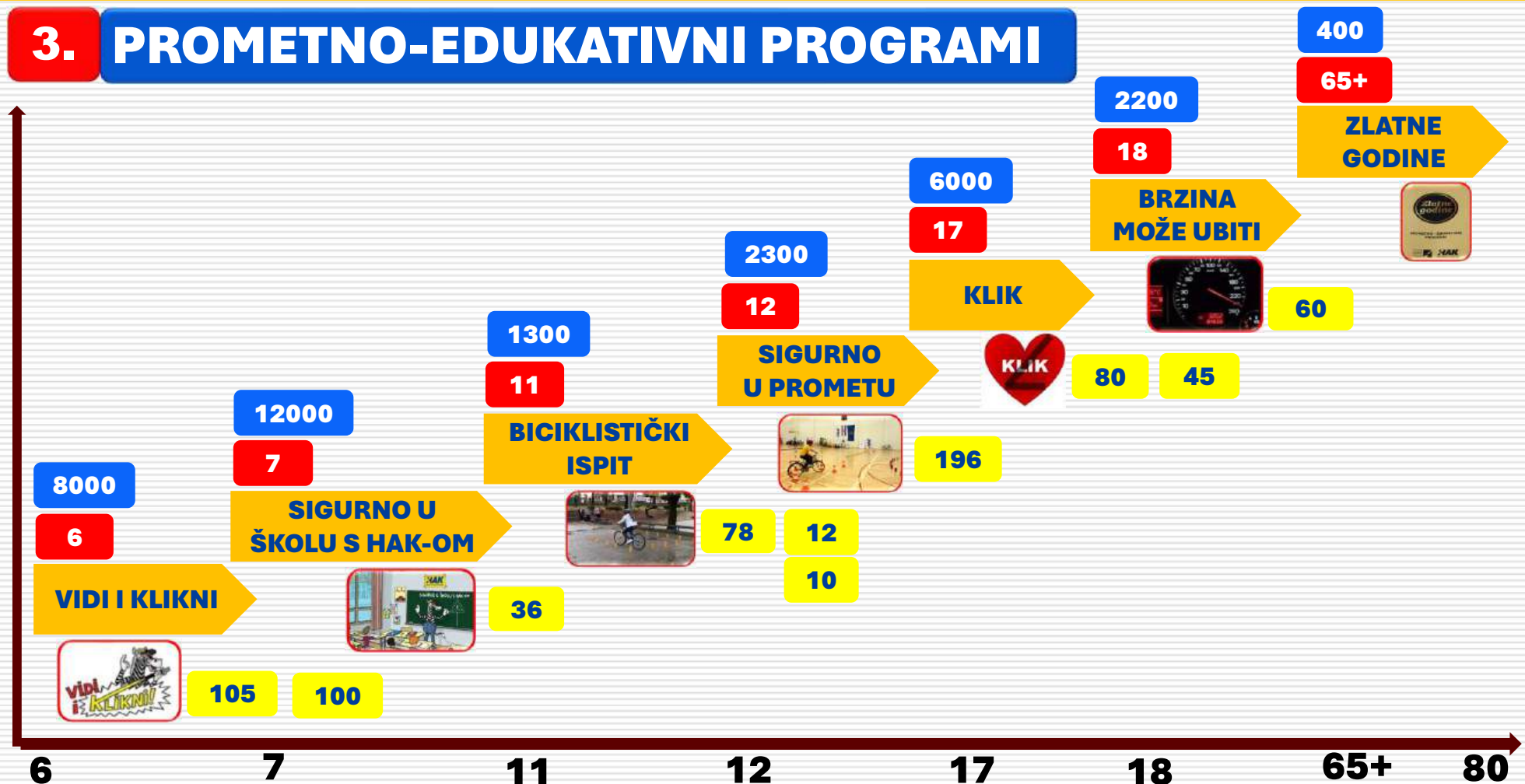
2. PROMETNA PREVENTIVA

Područja djelovanja HAK-a:

- **područje sigurnosti prometa i prometne kulture**
- **edukacija mladih u cestovnom prometu**
- **zaštita interesa sudionika u cestovnom prometu**
- **područje motoriziranog turizma**
- **poslovi iz domene prometne preventive radi podizanja razine sigurnosti prometa.**

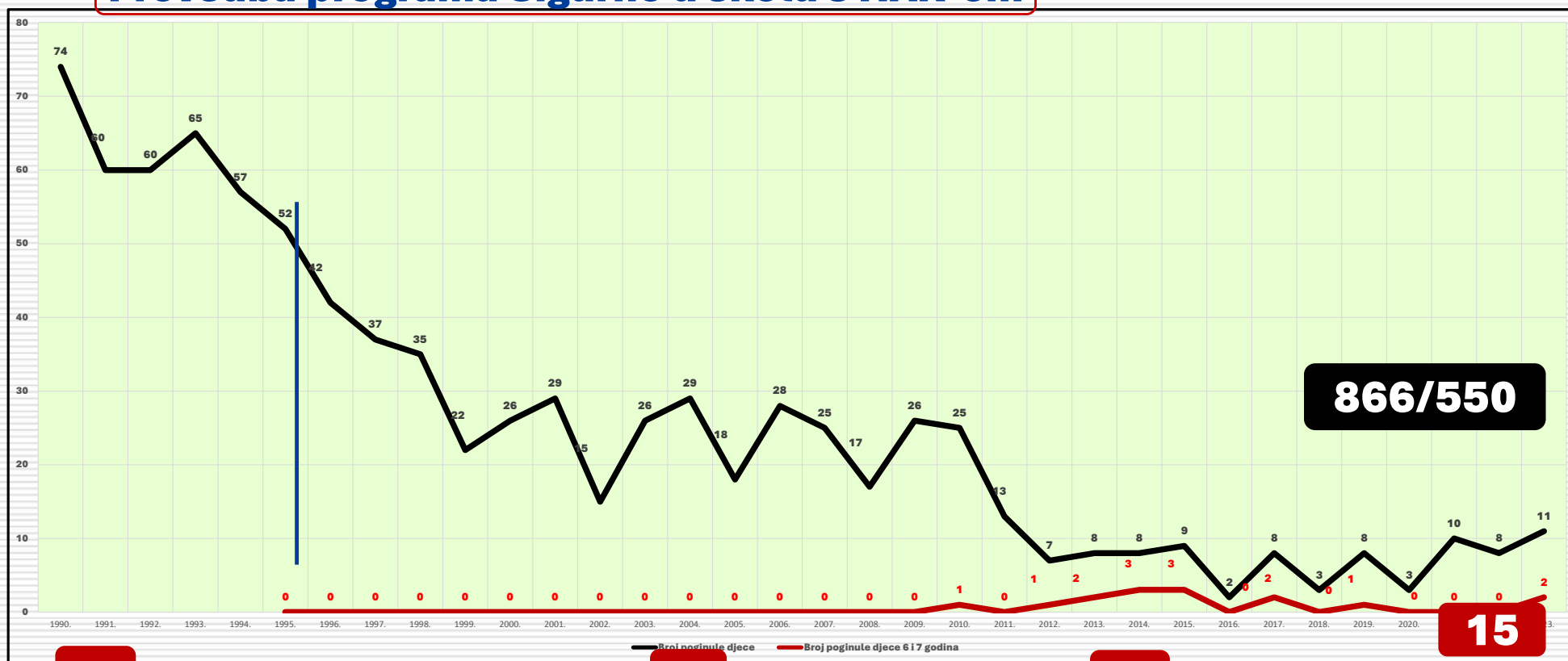
3. PROMETNO-EDUKATIVNI PROGRAMI

4. KOJI SU UČINCI PROVEDBE

Provedba programa Sigurno u školu s HAK-om

Ima li smisla provedba?

866/550

15

5 na mjestu događaja

1 pri prijevozu

9 30 dana

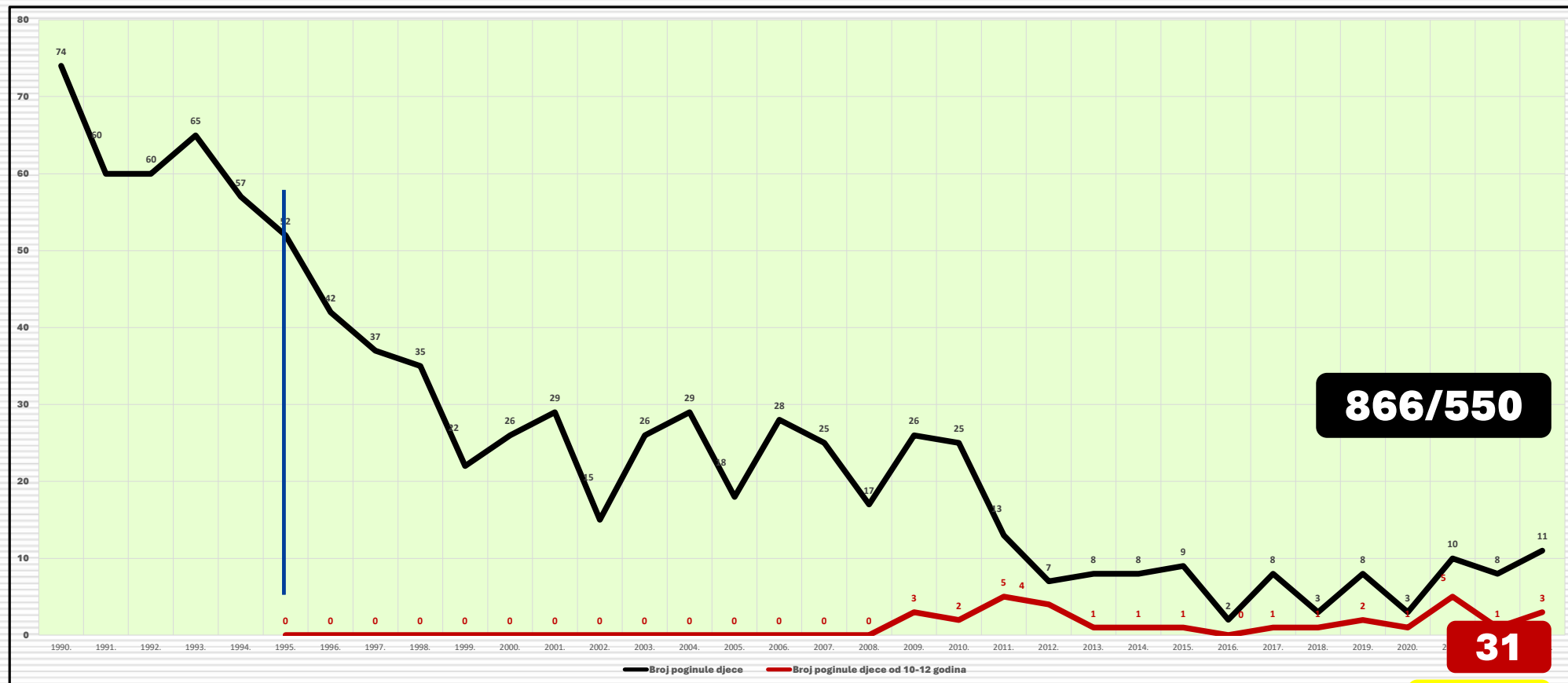
2,7%

DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA KOORDINATORE U OSNOVNIM ŠKOLAMA

Provedba programa Sigurno u prometu

Ima li smisla provedba?

866/550

15 na mjestu događaja

2 pri prijevozu

14 30 dana

5,6%

31

Broj djece koja su sudjelovala u programu Vidi i klikni

Vidi i klikni				
Godina	Sudionici			
	Osnovne škole	Dječji vrtići	Djeca	Broj skupina
2022.	82	76	6.667	286
2023.	131	125	10.799	436
Ukupno	213	201	17.466	722

Broj djece koja su sudjelovala u akciji Sigurno u školu s HAK-om

Sigurno u školu s HAK-om			
Godina	Sudionici		
	Autoklubovi	Djeca	Razdoblje
2022.	40	11.186	25.08.-10.10.
2023.	34	12.220	24.08.-23.10.
2024.	34	13.337	05.09.-15.10.
Ukupno	108	36.743	

1.117

Broj djece koja su sudjelovala u polaganju Biciklističkog ispita

Biciklistički ispit								
Godina	Pokazatelji							
	Autoklubovi	Županije	Osnovne škole	Ispitni rokovi	Prijavljeno djece	Pristupilo djece ispitu	Položilo ispit djece	Odstalo djece
2022.	14	12	75	64	2.521	2.030	1.292	491
2023.	10	9	82	65	2.281	1.710	1.351	571
Ukupno	24	21	157	129	4.802	3.740	2.643	1.062

79

Broj djece koja su sudjelovala u Programu Sigurno u prometu

Sigurno u prometu						
Sudionici	2022.			2023.		
	Školsko natjecanje	Župan. natjecanje	Državno natjecanje	Školsko natjecanje	Župan. natjecanje	Državno natjecanje
Osnovne škole	191	186	60	206	188	55
Mentori	193	188	60	201	187	54
Učenici	2389	744	84	2015	730	83
- djevojčice	1072	372	42	944	365	41
- dječaci	1317	372	42	1107	365	42

DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA KOORDINATORE U OSNOVNIM ŠKOLAMA

HAK
HRVATSKI AUTOKLUB

DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA KOORDINATORE U OSNOVNIM ŠKOLAMA

HAK
HRVATSKI AUTOKLUB

SIMULATOR E-ROMOBILA

Značajke simulatora e-romobila:

- **Test reakcije u opasnoj situaciji**
- **Test reakcije pod utjecajem alkohola**
- **Testiranje ponašanja tijekom kočenja**
- **Kviz o pravilima vožnje e-romobila**

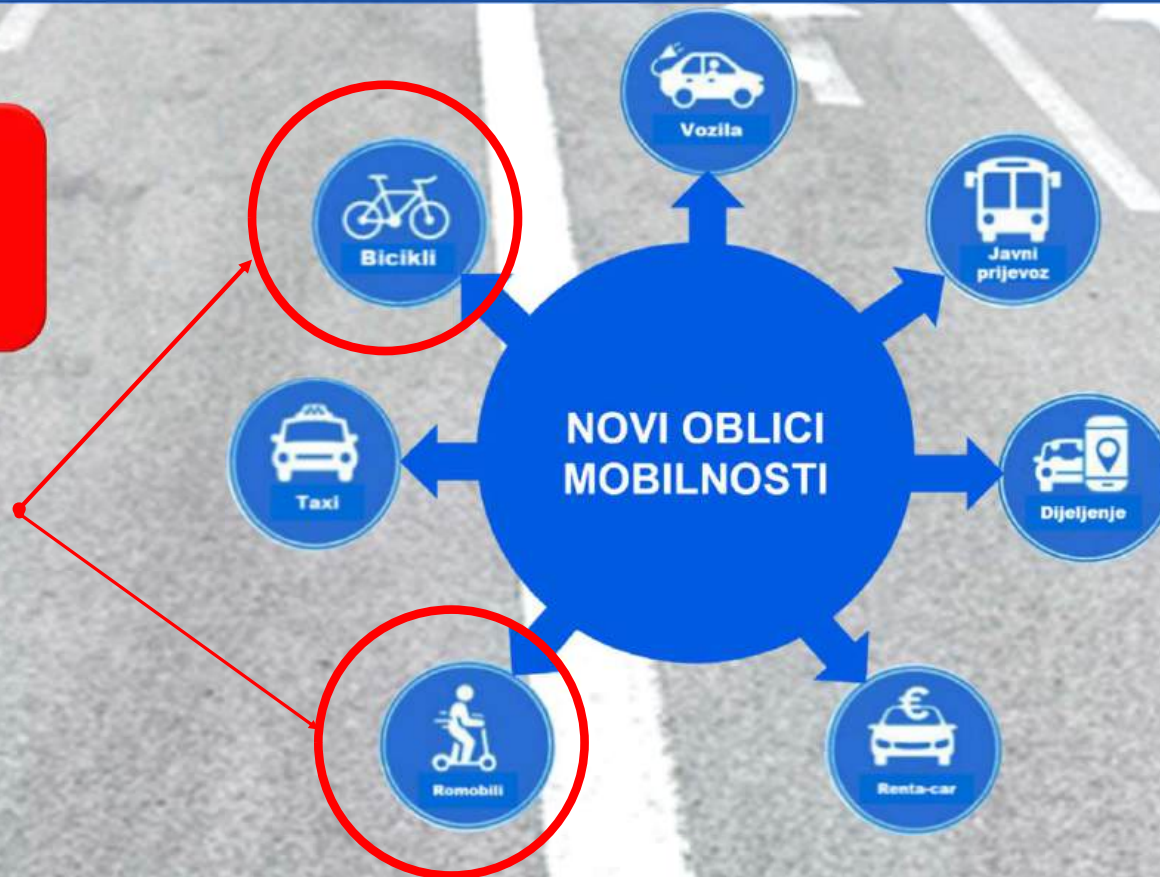

**Procjena
zaustavnog
puta**

5. NOVI IZAZOVI U EDUKACIJI – RAZVOJ MOBILNOSTI

NOVI OBLICI MOBILNOSTI

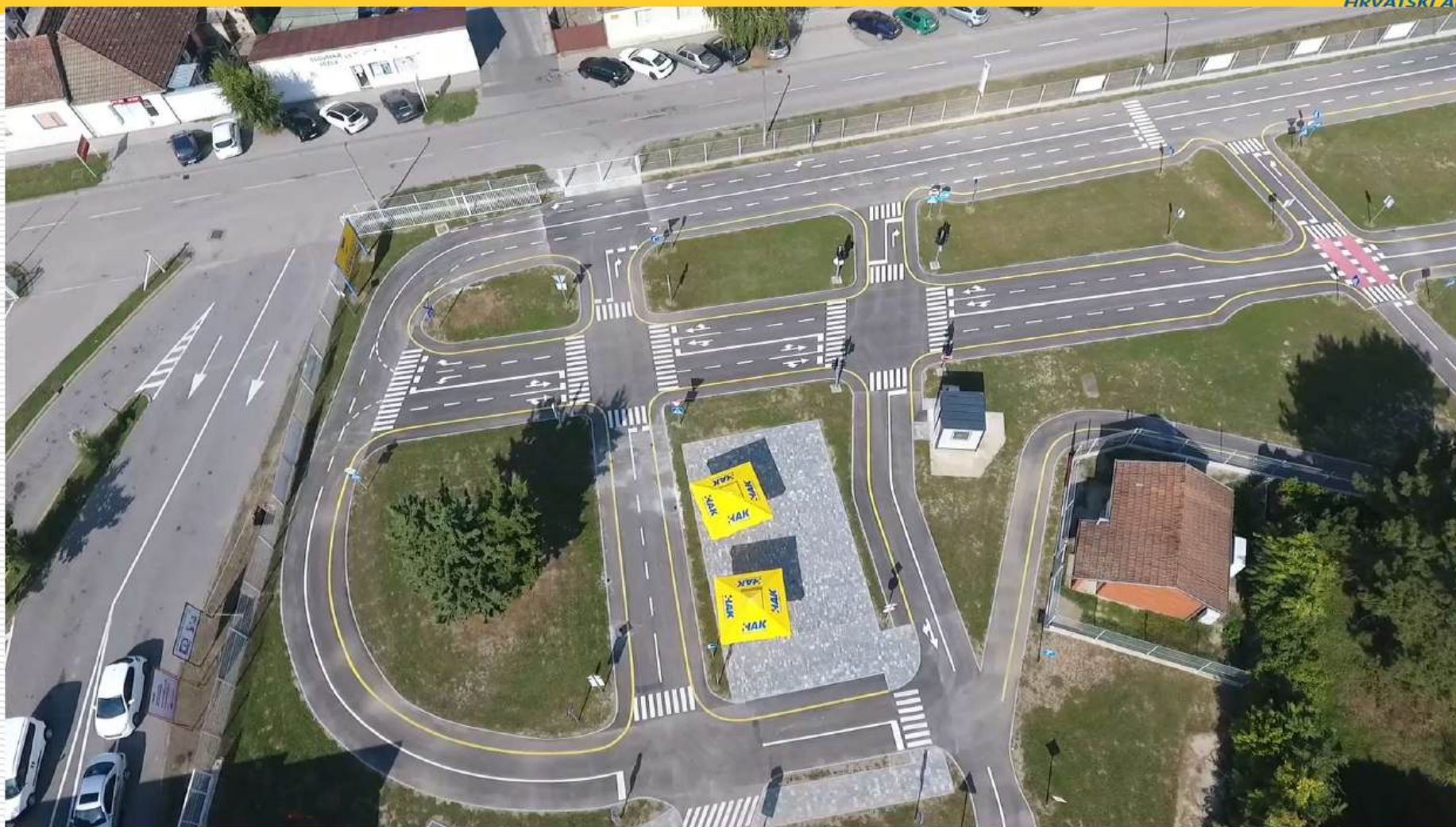

1

2

AUTO KLUB
SPLIT

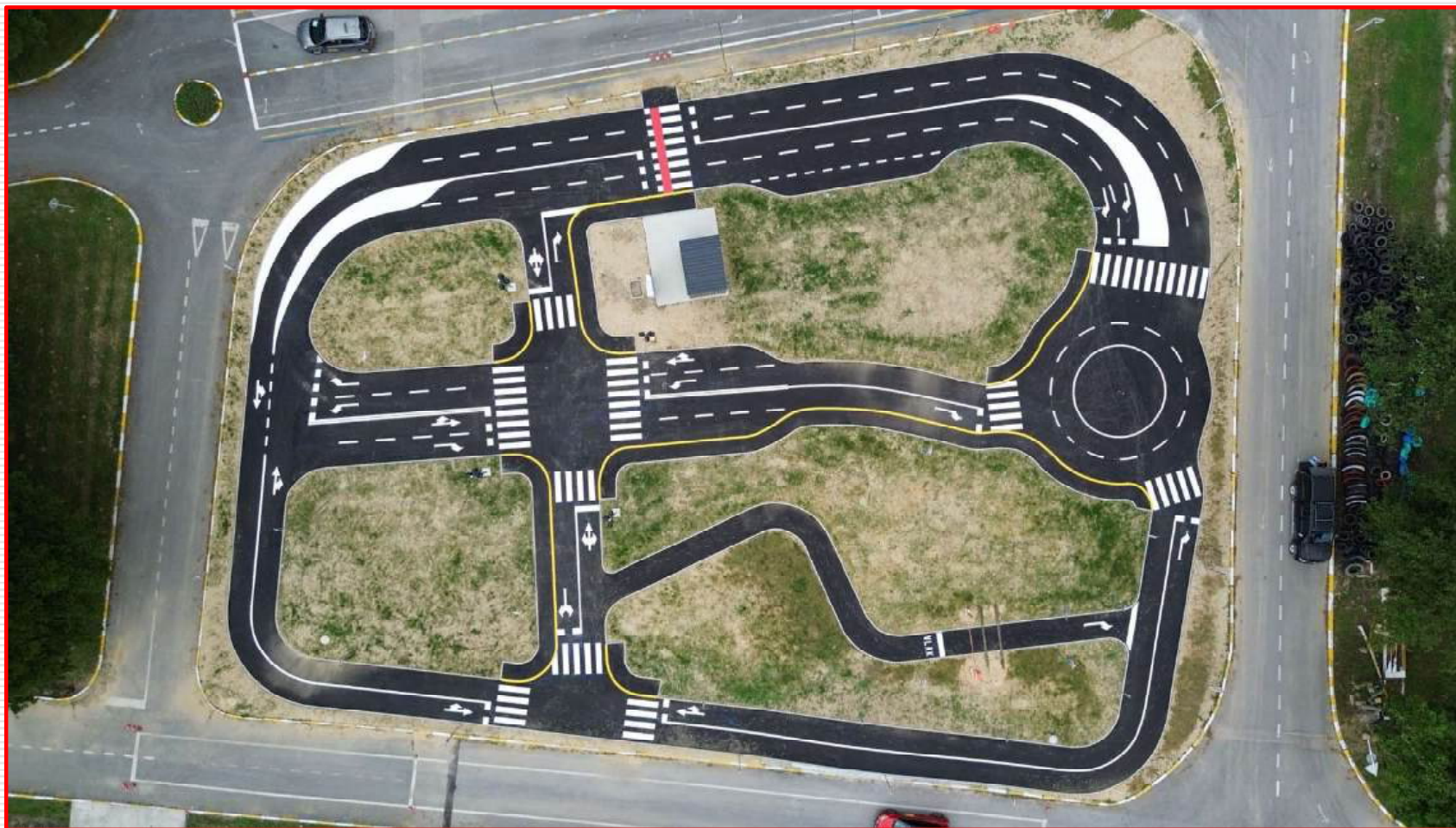
Biciklistička vježbališta u Republici Hrvatskoj - Primjeri

3

AMK
KRIŽEVCI

4

AMK
SLAVONAC

„Vozači vozila na dva kotača – Sigurnost uz oprez s manje rizika”

116

• djece vrtićke dobi

523

• djece osnovne škole

DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA KOORDINATORE U OSNOVNIM ŠKOLAMA

HAK
HRVATSKI AUTOKLUB

6

• **Dječjih vrtića**

13

• **Osnovnih škola**

DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA KOORDINATORE U OSNOVNIM ŠKOLAMA

HAK
HRVATSKI AUTOKLUB

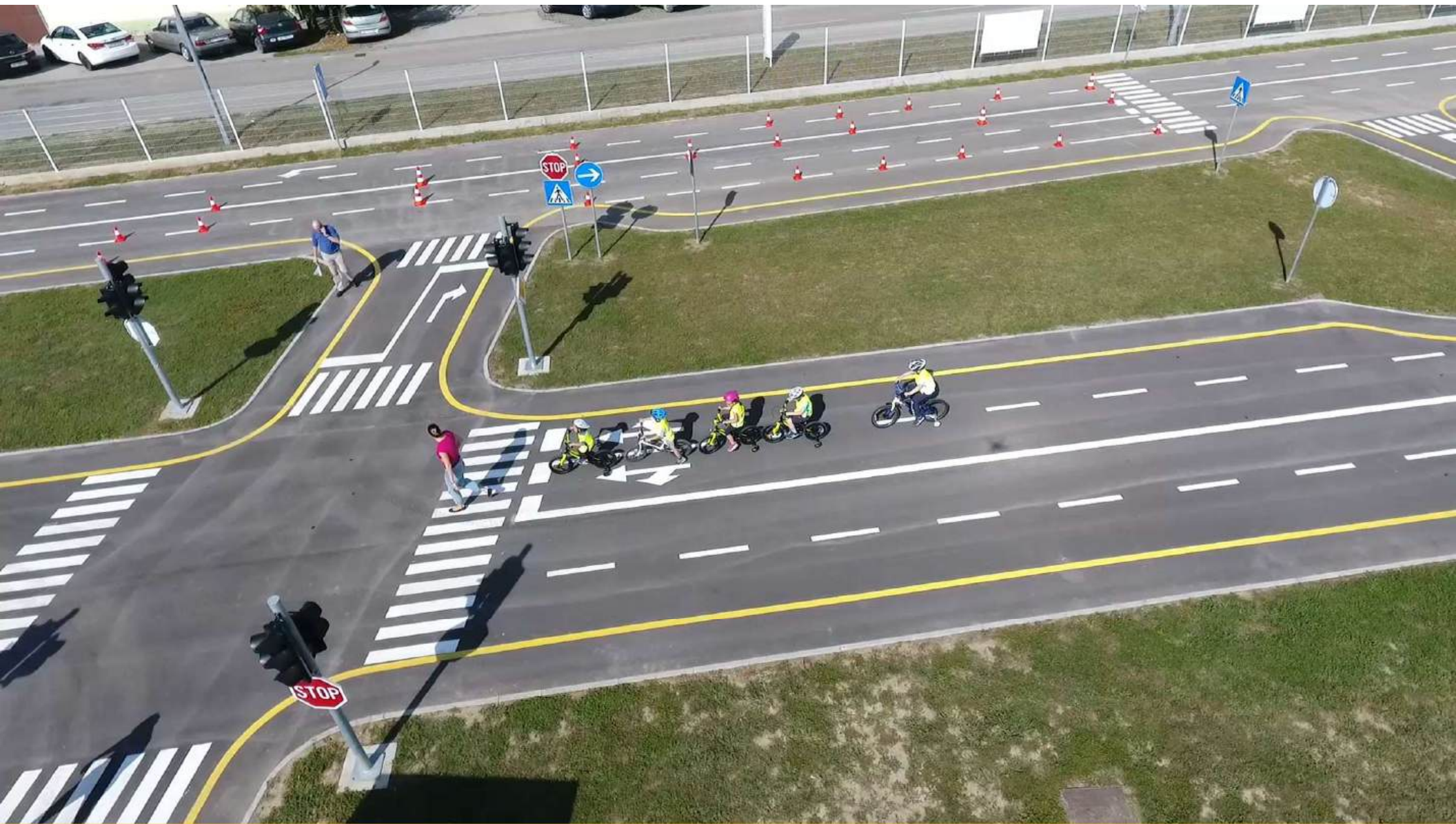

• **Prijevoz autobusom**

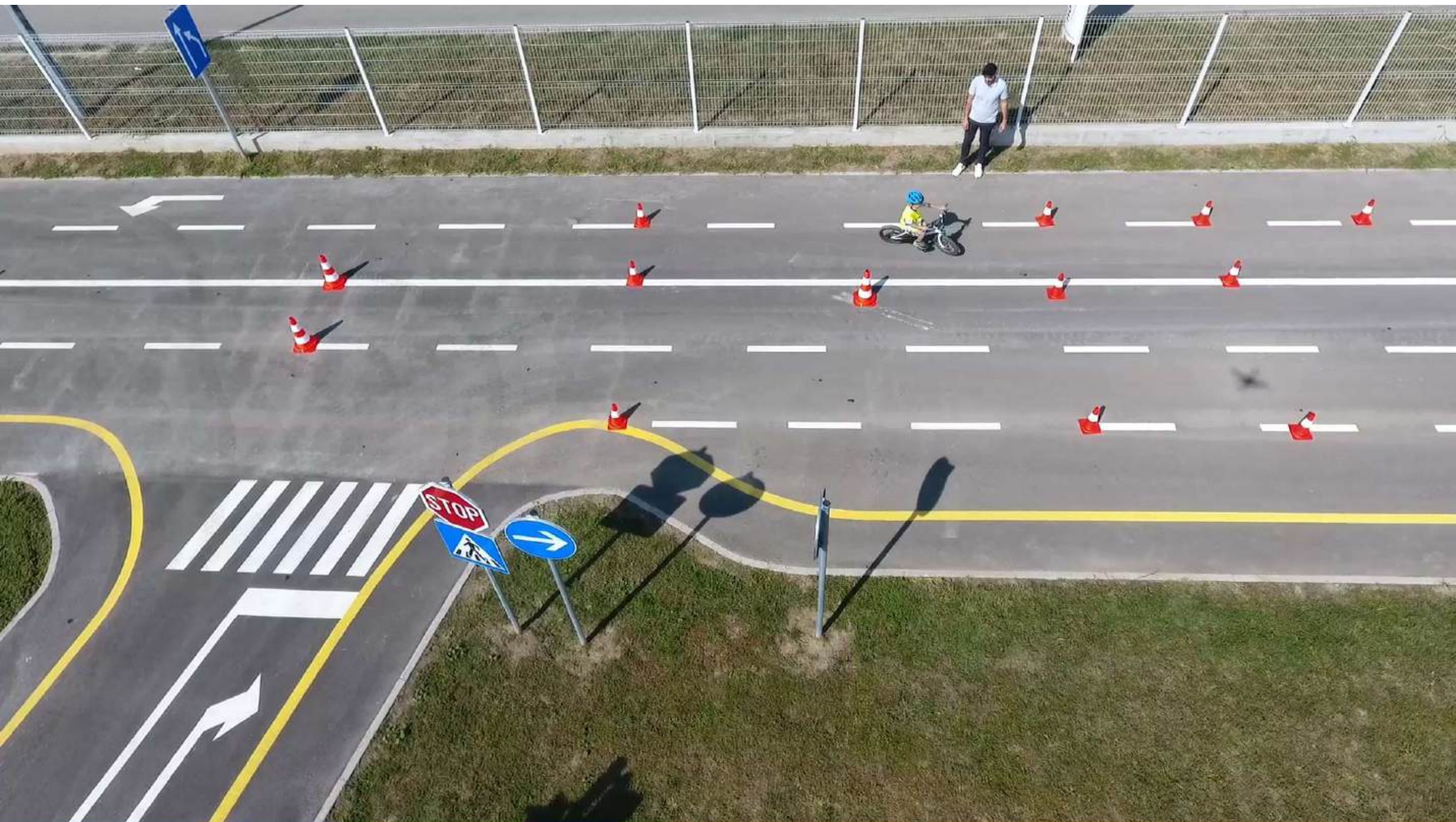

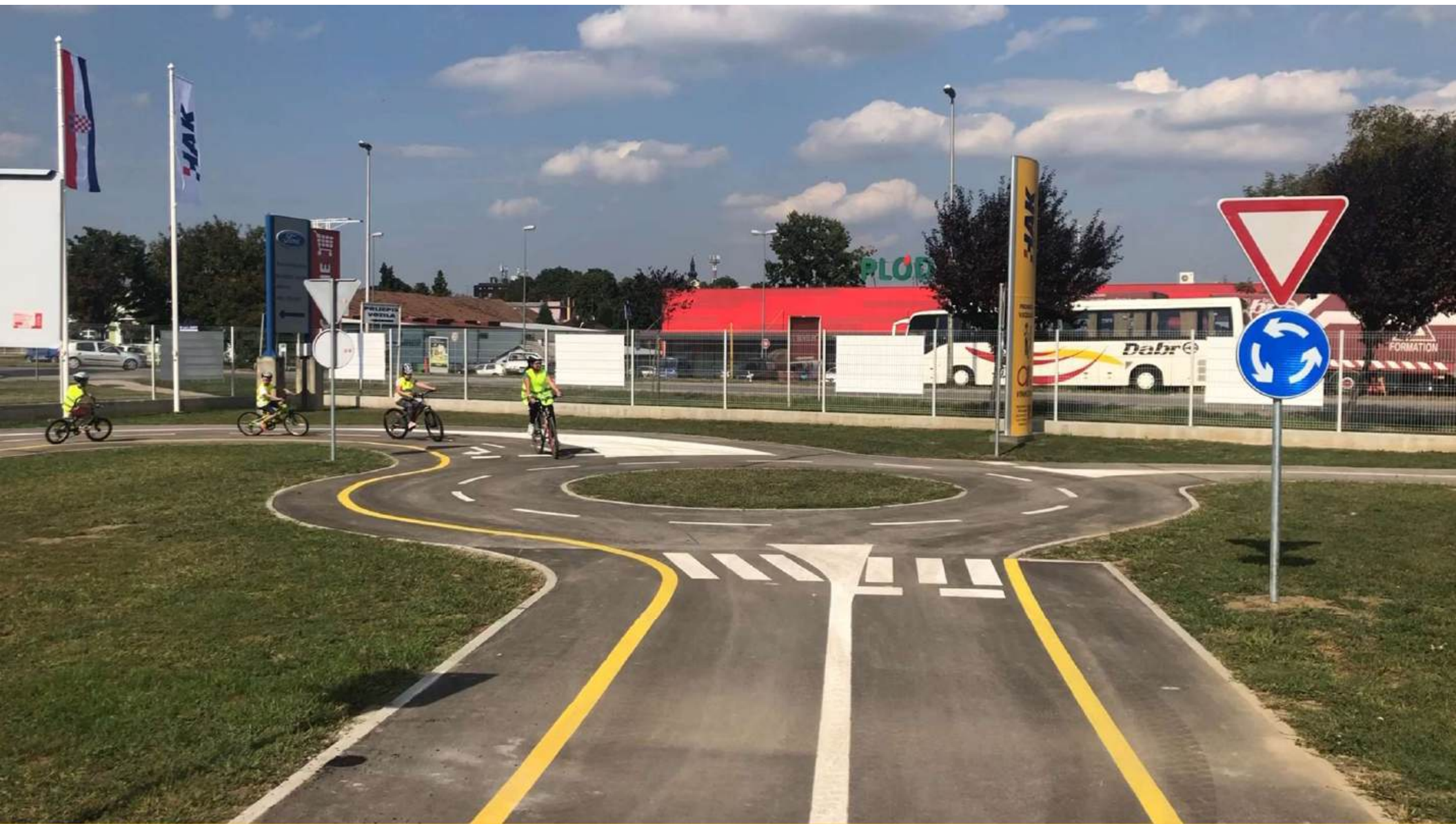

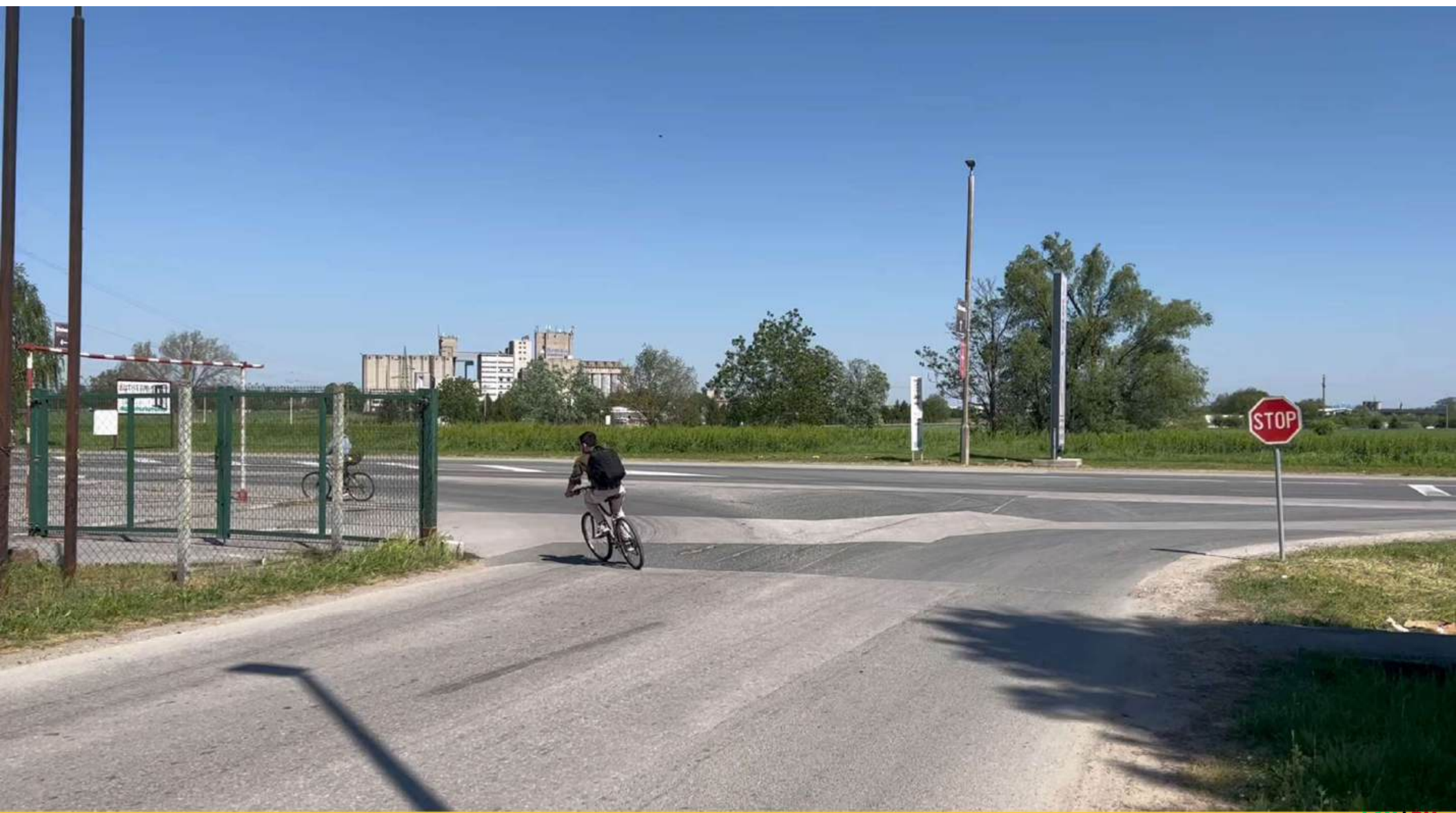

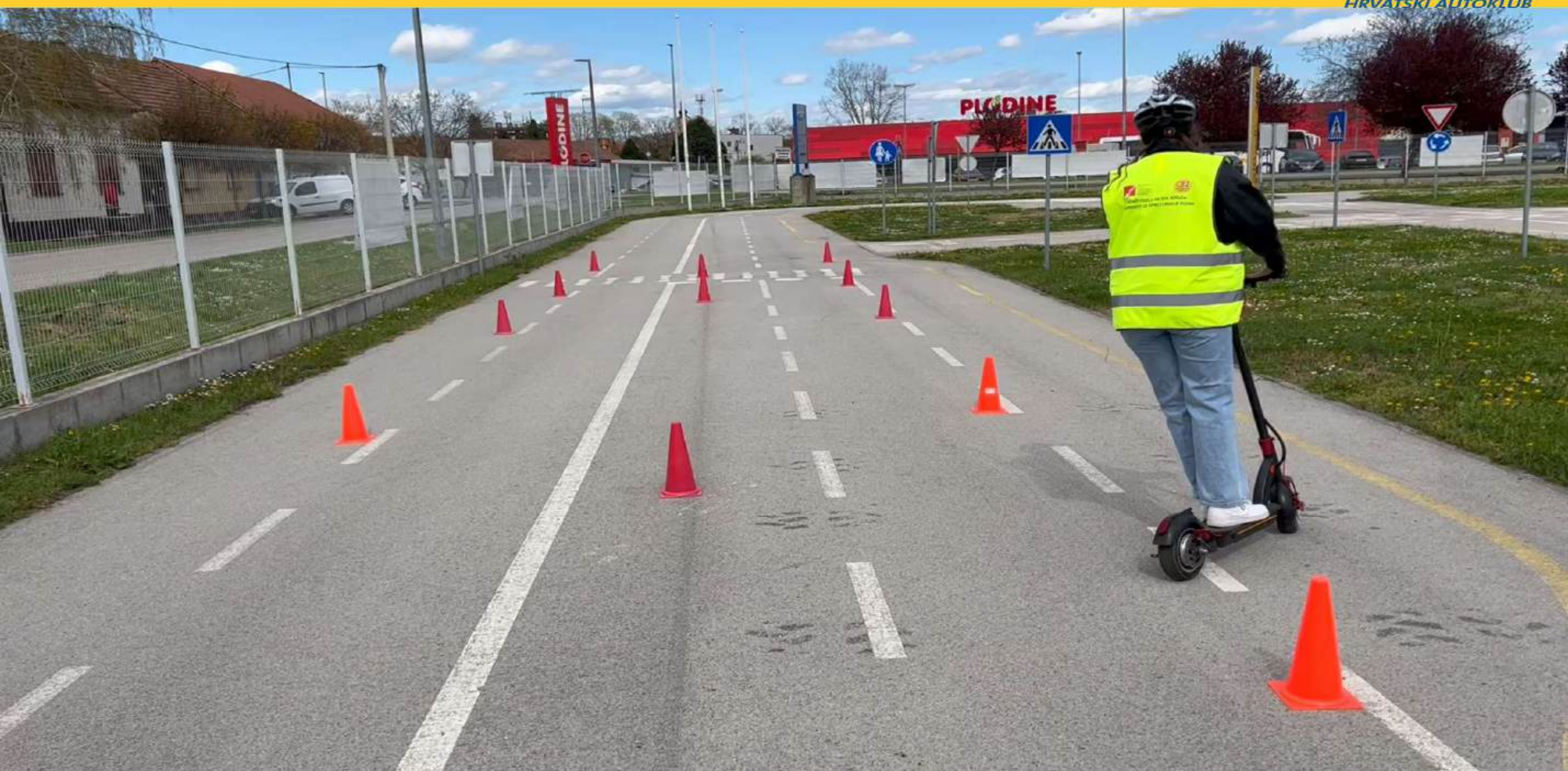

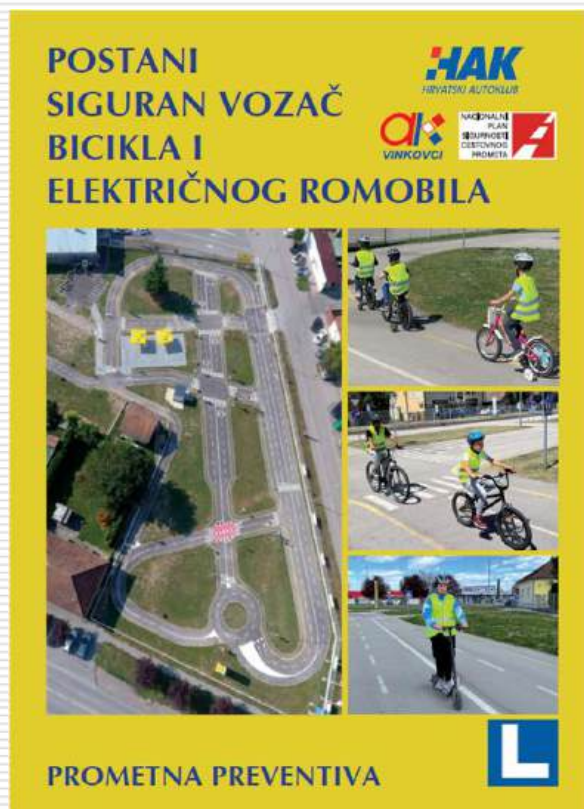
6. ZAKLJUČNO

- 1 Postanimo napokon svjesni opasnosti u prometu**
- 2 Shvatimo ulogu i važnost prometne edukacije djece**
- 3 Edukacijom potičimo sigurnost i zaštitu djece**
- 4 Potičimo izgradnju biciklističkih vježbališta**
- 5 Roditelji trebaju imati ključnu ulogu u edukaciji**
- 6 Samo sustavan rad i edukacija dat će rezultate**

Priručnik za edukaciju djece vozača bicikla i električnog romobila

SADRŽAJ:

- Potreba obrazovanja o mobilnosti i sigurnosti u prometu
  - Ključna načela obrazovanja
- Sigurnost djece i mladih u prometu
- Vožnja bicikla u prometu
- Programi za edukaciju djece biciklista
- Edukacija vozača e-romobila

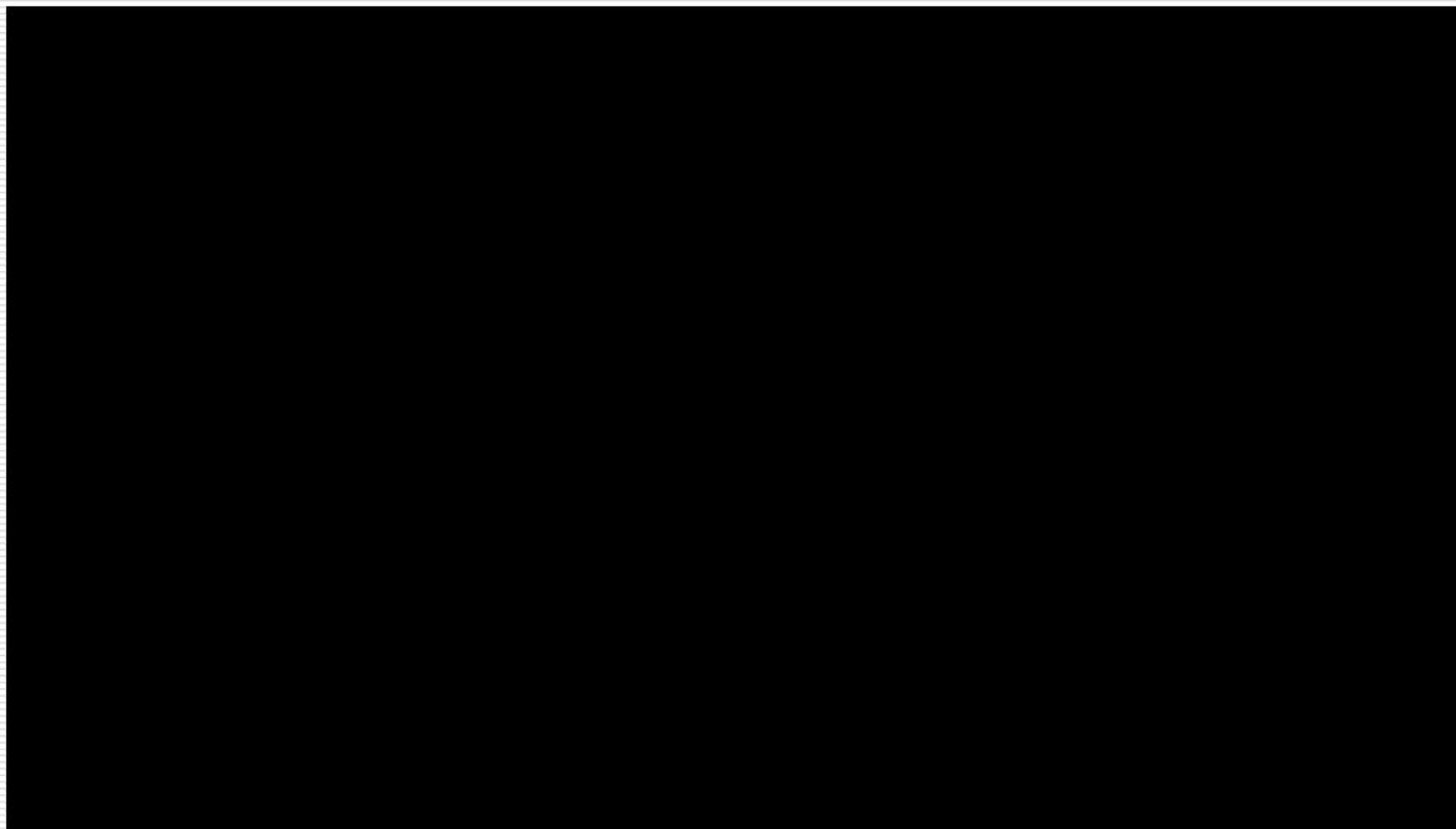

**Tko će se
s ovom knjigom družiti,
život će mu to produžiti!**

Bilo kuda s HAK-om svuda!

**HVALA VAM
NA POZORNOSTI!**

HRVATSKI AUTOKLUB

PITANJA?

PROVEDBA PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI

koje su usmjerene na
SIGURNOST UČENIKA U PROMETU

Jadranka Bjelica, ravnateljica
Osnovna škola Frana Krste Frankopana, Zagreb

SIGURNOST DJECE U PROMETU

VAŽNOST INICIJATIVE U ŠKOLAMA

radi se o ŽIVOTNOJ VJEŠTINI

OSVIJESTITI

OHRABRITI

ORGANIZIRATI

OSPOSOBITI

PROMETNA SIGURNOST=KLJUČNI ASPEKT NAŠEG
SVAKODNEVNOG ŽIVOTA

RAZLIČITOST – učenici, roditelji, okružje
VRIJEDI JEDNAKO ZA SVE

PRAVILA, PRAVILA, PRAVILA

PREVENTIVNE AKTIVNOSTI
usmjerene na učenike – **ZAŠTO?**
+„UPIJAJU”, OTVORENI SU I FLEKSIBILNI za
promjene ponašanja

- **NE MOGU**
PROCIJENITI
- **NAJBRANJIVIJ**

PREVENTIVNE AKTIVNOSTI
usmjerene na učenike – **ŠTO?**
ZNANJA - VJEŠTINE - STAVOVI

USVAJANJE I PROMICANJE **ZNANJA**

- razumijevanje i usvajanje PROMETNIH PRAVILA, ZNAKOVA I SITUACIJA
- OSOBNI RIZIK po život i zdravlje
- POSLJEDICE RIZIČNIH PONAŠANJA
- EKOLOŠKI, EKONOMSKI I ZDRAVSTVENI RIZIK PROMETA

USVAJANJE I RAZVOJ **VJEŠTINA**

kroz iskustveno učenje i primjere iz života

- **MOTORIČKE SPOSOBNOSTI** – upotreba u prometu
- **KONCENTRACIJA PAŽNJE - FOKUSIRANOST**
- **PROCJENA UDALJENOSTI I BRZINE**
- **SPOSOBNOST SAMOPROCJENE**

JACANJE i/ili PROMJENA **STAVOVA**

prema svijesti o riziku i osobnoj sigurnosti i sigurnosti drugih

- **PREDANOST/POSVEĆENOST** – želja za promjenom
- **MOTIVACIJA** – pridržavati se pravila, izbjegavati rizike,
- djelovati sigurno, društveno odgovorno
- **DJELOVATI KAO UZOR** – da se i drugi tako ponašaju
- **ANGAŽIRATI SE I ZAGOVARATI EKOLOŠKI ODRŽIVE** oblike prometa i mobilnosti

PREVENTIVNE AKTIVNOSTI
usmjerene na učenike
KAKO?

RAZINA U
ODNOSU NA
DOB, ali...
„SVI SVE”

PREVENTIVNE AKTIVNOSTI usmjerene na učenike **KAKO?**
NASTAVA

PRIMJERI PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI

PREDAVANJA I RADIONICE

PRIMJERI
PREVENTIVNIH
AKTIVNOSTI
**PROMETNI ŠKOLSKI
POLIGONI**

PRIMJERI
PREVENTIVNIH
AKTIVNOSTI
**PROMETNA
VJEŽBALIŠTA**

HAK
HRVATSKI AUTOKLUB

Auto klub.....

Osnovna škola ..... Ime.....

Reg. broj..... Prezime.....

Mjesto i datum izdavanja ..... Mjesto i datum rođenja .....

..... OIB .....

Ovlaštena osoba ..... Prebivalište .....

.....

MP

Izvadak iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama

Biciklom na cesti smije upravljati osoba koja je navršila 14 godina.

Iznimno, djeca s navršenih 9 godina koja su u školi osposobljena za upravljanje biciklom i za to im je izdana potvrda, smiju samostalno upravljati biciklom na cesti, a druga djeca s navršenih 9 godina samo u pratnji osobe koja je navršila 16 godina.

Ako se dva ili više vozača bicikala kreću u skupini, dužni su se kretati jedan iza drugoga.

Vozač bicikla mora upravljati vozilom na način kojim se ne umanjuje stabilnost vozila i ne ometaju drugi sudionici u prometu, a osobito ne smije skidati obje ruke s upravljača, pridržavati se za drugo vozilo, prevoziti, vući ili gurati predmete koji ga mogu ometati u upravljanju vozilom ili ugrožavati druge sudionike u prometu.

Sretnu i sigurnu vožnju žele ti:
Hrvatski autoklub i autoklub.....

HAK
HRVATSKI AUTOKLUB

POTVRDA
o osposobljenosti za
upravljanje biciklom

A red bicycle with a black seat and handlebars, shown from the side.

PRIMJERI PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI

PREDAVANJA I RADIONICE

Učilica

Izdavač: Moj Telekom d.o.o. www.ucilica.tv

16. DRŽAVNO NATJECANJE
U POZNAVANJU PROMETNIH PROPISA

PROMETNA **Učilica**
ZA OSNOVNOŠKOLCE
01.10. - 22.12.2024.
[HTTPS://UCILICA.SKOLE.HR](https://ucilica.skole.hr)

UKLJUČI SE I OSVOJI NAGRADE

ZA UČENIKE
BUDI NAJBOLJI
BUDI SUPER-STAR
OSVOJI...

ZA ŠKOLE
TROFEE

ZA RAZRED IZLET

ZA VODITELJE NATJECANJA

I DRUGE NAGRADE

IGRAJ SE, NAUČI...

ZNANJE I ODGOVORNO PONAŠANJE SPAŠAVAJU ŽIVOTE U PROMETU

PRAVILA NATJECANJA, TERMINI I
POPIS SVIH NAGRAĐA POTRAŽITE NA
[HTTPS://UCILICA.SKOLE.HR.](https://ucilica.skole.hr)

PARTNERI PROJEKTA
PROJEKT JE SUFINANCIRAN IZ ODRŽIVOSTI
NACIONALNOG PLANA EKONOMIJE I
PROJEKTA REPUBLIKE HRVATSKE

**NACIONALNI PLAN
ODRŽIVOSTI
PROJEKTA**

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO
POSREDOVANJE I
POSREDOVANJE**

CARNet

Učilica
© 2017-2021. Moj Telekom d.o.o.
www.ucilica.hr

PRIMJERI PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI RAZGOVORI UPITNICI ANKETE

SIGURNOST U PROMETU – UPITNIK ZA UČENIKE
MOLIMO PAŽLJIVO PROČITAJ I OZNAČI ODGOVORE

OŠ FRANA KRSTE
FRANKOPANA
RAZRED: _____

1. Kako obično dolaziš u školu i odlaziš iz škole? ☐ Pješice ☐ Autobusom ☐ Biciklom ☐ Automobilom ☐ Drugo - _____	2. Ako ne dolaziš pješice ili biciklom, što te sprječava da to radiš? ☐ Nije sigurno na putu do škole ☐ Živim predaleko od škole ☐ Mogu se koristiti autobusom ☐ Ne znam ☐ Nešto drugo - _____
3. Misliš li da ceste u tvojem susjedstvu mogu biti opasne za djecu koja pješače ili voze bicikl? ☐ Da ☐ Ne	4. Misliš li da je promet nekada prebrz na cestama u tvom susjedstvu? ☐ Da ☐ Ne
5. Pješačiš li ili voziš bicikl sa svojom obitelji ili prijateljima po susjedstvu? ☐ Da ☐ Ne	6. Ako ne pješačiš niti voziš bicikl u svom susjedstvu, što te sprječava u tome? ☐ Ne osjećam se sigurno kada pješačim ili vozim bicikl ☐ Nema dovoljno staza za pješake i bicikliste ☐ Nemamo dovoljno vremena za pješačenje ili vožnju biciklom ☐ Nešto drugo - _____
7. Misliš li da tamo gdje živiš treba biti više nogostupa, pješačkih prijelaza i staza za bicikle? ☐ Da ☐ Ne	8. Jesi li se ikada vozio u autu s vozačem za kojeg si mislio da vozi prebrzo? ☐ Da ☐ Ne
9. Koliko često koristiš pojas za vezanje u automobilu? ☐ Uvijek ☐ Ponekad ☐ Gotovo nikad	10. Što su, prema tvom mišljenju, ometanja vozača tijekom vožnje? ☐ Pisanje poruka na mobitelu ☐ Jedenje i pijenje ☐ Pričanje na telefon ☐ Biranje muzike koja se sluša
11. Jesi li ikad svjedočio ili bio uključen u prometnu nesreću? ☐ Da ☐ Ne	12. Misliš li da je sigurnost pješaka jednako važna kao i sigurnost vozača? ☐ Da ☐ Ne ☐ Nisam siguran

13. Koje su prednosti poštivanja prometnih pravila (odaberi sve što misliš da je točno)? ☐ Smanjuje se broj prometnih nesreća ☐ Nesmetano odvijanje prometa ☐ Poštivanje drugih sudionika u prometu ☐ Izbjegavanje kazni	14. Koji od sljedećih su sigurnosni savjeti za pješake? (odaberi sve primjenjivo) ☐ Prelazi cestu na označenim prijelazima ☐ Pogledaj na obje strane prije prelaska ceste ☐ Izbjegavaj korištenje mobilnog telefona dok prelaziš cestu ☐ Noću nosi reflektirajući prsluk dok si na cesti
15. Koja je opasnost korištenja mobilnog telefona kada smo sudionici u prometu? (odaberi primjenjivo) ☐ Odvratanje pažnje ☐ Smanjeno vrijeme reakcije ☐ Povećan rizik od nesreće ☐ Zakonske kazne	16. Misliš li da se dodatnom edukacijom podiže svijest o važnosti prometne sigurnosti? ☐ Da ☐ Ne ☐ Nisam siguran
17. Što misliš, kako se u tvojoj školi može poboljšati edukacija o sigurnosti u prometu?	

HVALA TI!

PRIMJERI PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI

„CHECK” LISTE

SIGURNOST U PROMETU

MOJA LISTA PROVJERE-PRELAZAK CESTE

- ☐ Znam pronaći sigurni prijelaz preko ceste
- ☐ Čekam da cesta bude sigurna prije prijelaza
- ☐ Dok prelazim ne koristim mobitel niti slušalice
- ☐ Znam prepoznati važne znakove na cesti
- ☐ Pazim da preko ceste ne pretrčavam
- ☐ Uvijek poštujem svjetlo na semaforu
- ☐ Pažljivo slušam i gledam kada prelazim cestu
- ☐ Uvijek poštujem pravila sigurnosti na cesti
- ☐ Nikada se ne zaustavljam na cesti

PRIMJERI PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI „CHECK” LISTE

<i>Ovako se ponašam u autobusu, vlaku...</i>	VALJA	NE VALJA
Sjedim mirno.		
Premještam se s jednog sjedala na drugo.		
Kartu i druge otpatke bacam po podu.		
Čekam svoj red na ulazu u autobus, vlak...		
Šaram po sjedalima i urezujem svoje ime.		
Guram se prije reda u vozilo.		
Ustupam svoje mjesto starijoj osobi.		
Dovikujem se na sav glas.		
Ne ustupam mjesto trudnoj ženi.		
Izvirujem glavom kroz prozor.		

<i>Ovako se ponašam u autobusu, vlaku...</i>	VALJA	NE VALJA
Sjedim mirno.		
Premještam se s jednog sjedala na drugo.		
Kartu i druge otpatke bacam po podu.		
Čekam svoj red na ulazu u autobus, vlak...		
Šaram po sjedalima i urezujem svoje ime.		
Guram se prije reda u vozilo.		
Ustupam svoje mjesto starijoj osobi.		
Dovikujem se na sav glas.		
Ne ustupam mjesto trudnoj ženi.		
Izvirujem glavom kroz prozor.		

<i>Ovako se ponašam u autobusu, vlaku...</i>	VALJA	NE VALJA
Sjedim mirno.		
Premještam se s jednog sjedala na drugo.		
Kartu i druge otpatke bacam po podu		
Čekam svoj red na ulazu u autobus, vlak...		
Šaram po sjedalima i urezujem svoje ime.		
Guram se prije reda u vozilo.		
Ustupam svoje mjesto starijoj osobi.		
Dovikujem se na sav glas.		
Ne ustupam mjesto trudnoj ženi.		
Izvirujem glavom kroz prozor.		

<i>Ovako se ponašam u autobusu, vlaku...</i>	VALJA	NE VALJA
Sjedim mirno.		
Premještam se s jednog sjedala na drugo.		
Kartu i druge otpatke bacam po podu.		
Čekam svoj red na ulazu u autobus, vlak...		
Šaram po sjedalima i urezujem svoje ime.		
Guram se prije reda u vozilo.		
Ustupam svoje mjesto starijoj osobi.		
Dovikujem se na sav glas.		
Ne ustupam mjesto trudnoj ženi.		
Izvirujem glavom kroz prozor.		

PRIMJERI PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI RADNI LISTOVI I VJEŽBENICE

ONLINE
worksheets-kids.com

Safety

Q: Match the traffic signs to its symbol:

1. Traffic light

2. Exit

3. Turn left

4. Zebra crossing

5. Turn right

www.onlineworksheetsforkids.com

Abide road safety rules

By MS. NAVA

Instruction: Drag and drop the road safety rules to the pictures correctly.

use zebra crossing to cross the road   allowed to cycle

put on the seatbelt

follow the traffic

wear a helmet

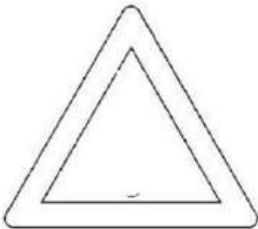
LIVEWORKSHEETS

PRIMJERI PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI RADNI LISTOVI I VJEŽBENICE

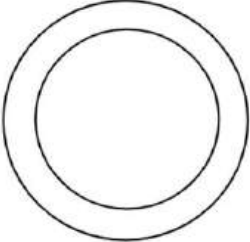

3.) OSMISLI SVOJE ZNAKOVE, NACRTAJ IH I NAPIŠI ŠTO ONI ZNAČE!

_____

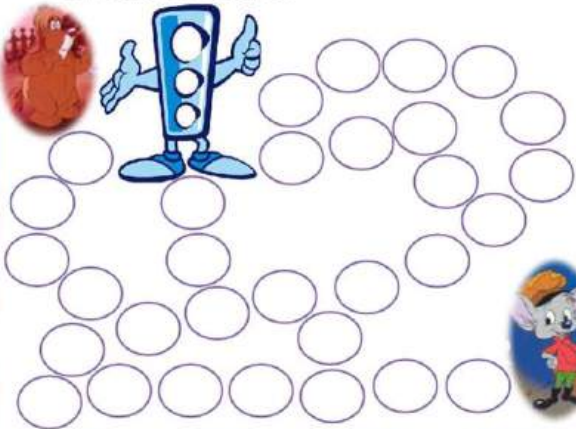
_____

_____

_____

4.) POMOZI BUNDAŠU DA DOĐE DO HLAPIČA, NA SEMAFORU OBOJI SVJETLO, KOJE ĆE BUNDAŠU REČI KRENUTI, ZATIM MU POMOZI PRONAĆI PUT DO HLAPIČA!

IME I PREZIME: _____

PROMETNI ZNAKOVI – PONAVLJANJE

1.) NAPIŠI KOJE TRI SKUPINE PROMETNIH ZNAKOVA POZNAJEŠ!

2.) NAPIŠI ZNAČENJE POJEDINIH PROMETNIH ZNAKOVA!

PRIMJERI PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI

IGRE NA PAPIRU ILI PLOČI

**PRIMJERI PREVENTIVNIH
AKTIVNOSTI
ONLINE INTERAKTIVNE IGRE**

PRIMJERI PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI IZRADA TEMATSKIH PANOJA

30+ road safety display board

**PRIMJERI
PREVENTIVNIH
AKTIVNOSTI
IZRADA
„BOOK MARKERA“**

SAFETY RULES!

WEAR YOUR HELMET:

- fit it snug
- sit it level, one inch above your eyebrows
- make the chin strap tight

PLAY IT SAFE:

- wear protective gear like wrist guards, knee and elbow pads
- share space with others
- beware of dangers in your way like water, oil, animals or other kids

RESPECT THE ROAD:

- look left, right, left before crossing a street
- obey all traffic signs
- watch out for cars
- cross at crosswalks

**Have a Fun,
Safe Summer!**

TrafficSafetyTeam.org

DRIVERS! WALK SAFE!

PHONE DOWN EYES UP

DEVICES DOWN HEADS UP!

BUCKLE UP!

DRIVERS:

- Sidewalks are safest.
- Look for cars.
- Use the crosswalk.
- Wear bright clothes.
- Walk with a friend.
- Pay attention.

KIDS:

- Watch out for walkers.
- Stop for pedestrians in the crosswalk.
- Come to a complete stop before turning right on red.

YOUR TRAFFIC SAFETY TEAM
Funding provided by the Florida Department of Transportation.

TrafficSafetyTeam.org

Bringing you home safely

WATCH for WALKERS!

LOOK and LISTEN!

DRIVERS:

STOP for pedestrians in the crosswalk or crossing at an intersection.

Come to a COMPLETE STOP before turning right on red.

LOOK in all directions before making a turn.

Phone Down. Eyes Up. Buckle Up!

YOUR TRAFFIC SAFETY TEAM
Funding provided by the Florida Department of Transportation

KIDS:

STAY ON THE SIDEWALK. If no sidewalk, walk on the far left off the side of the road, facing traffic.

Cross the street ONLY at corners or CROSSWALKS.

MAKE SURE DRIVERS SEE YOU.

Never walk alone or at night.

DEVICES DOWN, HEADS UP!

TrafficSafetyTeam.org

**PRIMJERI PREVENTIVNIH
AKTIVNOSTI
IZRADA
PLAKATA S PORUKAMA**

PRIMJERI PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI
IZRADA PLAKATA S PORUKAMA

PRIMJERI PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI
IZRADA PLAKATA S PORUKAMA

OŠ FRANA KRSTE FRANKOPANA, ZAGREB – AKCIJSKI PLAN					
ZA PROVOĐENJE PREVENTIVNIH AKTIVNOISTI VEZANIH ZA POVEĆANJE SIGURNOSTI UČENIKA U PROMETU					PRIMJER
SVRHA/CILJEVI			ZADACI/AKTIVNOSTI		
Povećati razinu svijesti svih uključenih o važnosti promicanja sigurnosti djece i učenika u prometu. Kroz provođenje različitih preventivnih aktivnosti povećati sigurnost učenika u prometu.			Diseminacija znanja i korištenje resursa; uspostavljanje međusobne suradnje svih uključenih; pružanje podrške učiteljima i roditeljima; uspostavljanje konkretne strategije za bolju provedbu preventivnih aktivnosti s učenicima u školi.		
AKCIJSKI KORACI (Što treba napraviti?)	ODGOVORNOST (Tko će to napraviti?)	VREMENIK (Do kada?)	RESURSI (Postojeći i potrebni?)	BARIJERE (Moguće teškoće?)	REZULTATI/ISHODI (Koja će dobrobit proizaći?)
SASTANAK S RAVNATELJEM ŠKOLE Prenijeti važne informacije sa državnog skupa, dogovoriti plan djelovanja	Koordinator Ravnateljica škole Voditeljica Školskog preventivnog programa	do 6.12.2024.	-	Pronaći zajednički slobodan termin	Ravnatelj i član stručnog tima škole detaljnije će se upoznati s planiranim aktivnostima koje će se provoditi vezano za preventivne aktivnosti.
SJEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA ŠKOLE Prenijeti važne informacije sa državnog skupa, dogovoriti plan djelovanja	Predsjednik ŠO Ravnateljica Koordinator	do 11.12.2024.	-	Pronaći zajednički slobodan termin	Svi članovi Školskog odbora škole detaljnije će se upoznati s planiranim aktivnostima koje će se provoditi vezano za preventivne aktivnosti
SJEDNICA UČITELJSKOG VIJEĆA Prenijeti važne informacije sa državnog skupa, dogovoriti plan djelovanja	Ravnateljica Učitelji predstavnici u ŠO Koordinator	do 17.12.2024.	-	Pronaći zajednički slobodan termin	Svi članovi Učiteljskog vijeća škole detaljnije će se upoznati s planiranim aktivnostima koje će se provoditi vezano za preventivne aktivnosti
SASTANAK VIJEĆA RODITELJA Prenijeti važne informacije sa državnog skupa, dogovoriti plan djelovanja	Predstavnik u ŠO Ravnateljica Koordinator	do 19.12.2024.	-	Pronaći zajednički slobodan termin	Svi članovi Vijeća roditelja škole detaljnije će se upoznati s planiranim aktivnostima koje će se provoditi vezano za preventivne aktivnosti
Sastanak s razrednicima 5.-8. razreda – definiranje tema koje će se realizirati kroz satove razrednika s posebnim naglaskom na sigurnost učenika	Voditeljica Školskog preventivnog programa Razrednik Koordinator				
Sastanak s razrednicima 1.-4. razreda – definiranje tema koje će se realizirati kroz satove razrednika s posebnim naglaskom na sigurnost učenika	Voditeljica Školskog preventivnog programa Razrednik Koordinator				
DOKAZI USPJEŠNOSTI			PROCES EVALUACIJE		

PREDSTAVLJANJE TEMATSKOG PRIRUČNIKA ZA OSMIŠLJAVANJE PREVENTIVNIH PROMETNIH AKTIVNOSTI

LANA RAČIĆ, dipl. ing. prom.
Trafiki

3. 12. 2024. | SVEUČILIŠTE U ZAGREBU |
DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA KOORDINATORE ZA SIGURNOST DJECE I UČENIKA U PROMETU

PREPOZNAVANJE OBRAZACA PONAŠANJA

SAMOREFLEKSIJA - RAZMISLITE:

O svojim navikama u prometu - Jeste li skloni prekršiti prometna pravila, poput prelaska preko crvenog, prekoračenja brzine ili nekorištenja sigurnosnog pojasa?

O svojoj koncentraciji i pažnji u vožnji - Jeste li skloni koristiti mobilni telefon, jesti ili se na neki drugi način ometati tijekom vožnje?

O svom ponašanju prema drugim sudionicima u prometu - Jeste li skloni agresivnom ponašanju, poput naglog pretjecanja ili nepristojnog gestikuliranja?

O svojim vozačkim vještinama i znanju o prometnih propisa - Jeste li dovoljno educirani o prometnim pravilima i sigurnoj vožnji?

O svojoj odgovornosti prema drugim putnicima u ili na vozilu - Jeste li osigurali sigurnost svojih putnika, kao što je pravilno vezanje pojaseva i korištenje dječjih autosjedalica i sjedalica na biciklu?

ŠTO SVE SADRŽI TEMATSKI PRIRUČNIK

TRAFIKI

24 teme i aktivnosti prilagođene razvojnim specifičnostima učenika od prvog do osmog razreda!

Moguće ih je prilagoditi i starijim i mlađim učenicima!

Fleksibilnost u provedbi!

Roditelji postaju aktivni sudionici u obrazovanju svoje djece o prometnoj sigurnosti.

PORUKE KOJE ŽELIMO PRENIJETI UČENICIMA

TRAFIKI

Sigurnost je zajednička odgovornost svih sudionika u prometu.

Prometna pravila postoje da nas zaštite.

Prometna sigurnost počinje znanjem.

Praksa čini razliku.

Vidljivost spašava živote.

Prometna kultura je dugoročan cilj.

TEME I AKTIVNOSTI 1. RAZRED

Tema: Sudionici u prometu

Aktivnost: Igra uloga

Tema: Prometni znakovi i semafor

Aktivnost: Igra memorije

Tema: Pješaci u prometu

Aktivnost: Simulacija hodanja u učionici

TEME I AKTIVNOSTI 3. RAZRED

Tema: Brzine u prometu
Aktivnost: Simulacija brzine

Tema: Vrste raskrižja i promet na raskrižju
Aktivnost: Promatranje stvarnog raskrižja

Tema: Sigurnost u prometu
Aktivnost: Digitalni kviz

TEME I AKTIVNOSTI 6. RAZRED

Tema: Pokazivanje namjere i prepoznavanje opasnosti u prometu

Aktivnost: Izrada plakata

Tema: Obveze putnika u automobilu i autobusu

Aktivnost: Rasprava i analiza

Tema: Distrakcije u prometu

Aktivnost: Simulacije opasnih situacija

TEME I AKTIVNOSTI 8. RAZRED

Tema: Odgovorno ponašanje u prometu
Aktivnost: Debata o odgovornom ponašanju

Tema: Posljedice prometnih nesreća
Aktivnost: Video analiza prometnih nesreća

Tema: Utjecaj opijata na sigurnost u prometu
Aktivnost: Kampanje za podizanje svijesti

OPASNOST OD VELIKIH VOZILA AUTOBUS NA ŠKOLSKOM DVORIŠTU – 4. RAZRED

TRAFIKI

Ciljevi:

Razviti svijest o opasnostima koje predstavljaju velika vozila.

Usvojiti postupak sigurnog zaobilaženja autobusa na stajalištu.

Demonstrirati važnost pravilnog kretanja u zoni oko velikih vozila.

AUTOBUS NA ŠKOLSKOM DVORIŠTU – 4. RAZRED

TRAFIKI

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

Razlikuje sigurne i opasne zone u blizini velikih vozila.

Pravilno procijenjuje situacije u kojima trebaju zaobići autobus na stajalištu.

Objašnjava koncept "mrtvog kuta" i njegovu važnost za prometnu sigurnost.

AUTOBUS NA ŠKOLSKOM DVORIŠTU – 4. RAZRED

Popis aktivnosti:

Organizacija dolaska autobusa na školsko dvorište, parkiralište ili drugu prometnu površinu.

Dolazak autobusa na školsko dvorište i postavljanje vizualnih oznaka za sigurne i opasne zone oko autobusa

Simulacija kretanja učenika oko autobusa uz demonstraciju i objašnjenje ponašanja u "mrtvim kutovima".

Demonstracija sigurnog prelaska ulice/ceste iza i ispred autobusa.

Refleksija i rasprava o usvojenim konceptima i vještinama.

AUTOBUS NA ŠKOLSKOM DVORIŠTU – 4. RAZRED

Vremenski okvir - ukupno trajanje: 60 minuta

Nastavna sredstva i pomagala

Autobus na školskom dvorištu.

Kreda ili trake/uže za označavanje sigurnih i opasnih zona.

Vrednovanje

Kviz znanja: Učenici odgovaraju na pitanja o mrtvim kutovima i pravilima sigurnog zaobilaženja autobusa.

Promatranje: Učitelj prati i procjenjuje primjenu usvojenih pravila tijekom simulacije.

AUTOBUS NA ŠKOLSKOM DVORIŠTU – 4. RAZRED

Sigurnosne smjernice

Djeca moraju biti pod stalnim nadzorom učitelja i vozača.

Autobus mora biti parkiran i osiguran tijekom provođenja aktivnosti.

Zabranjeno je ulaziti u opasne zone bez dopuštenja učitelja.

Savjeti za proširenje teme

Promatranje kretanja tramvaja ili velikih vozila u realnom prometnom okruženju.

Uključiti dodatne simulacije za sigurno ponašanje pri izlasku iz autobusa.

Aktivnost je moguće provoditi i s nižim i s višim razredima.

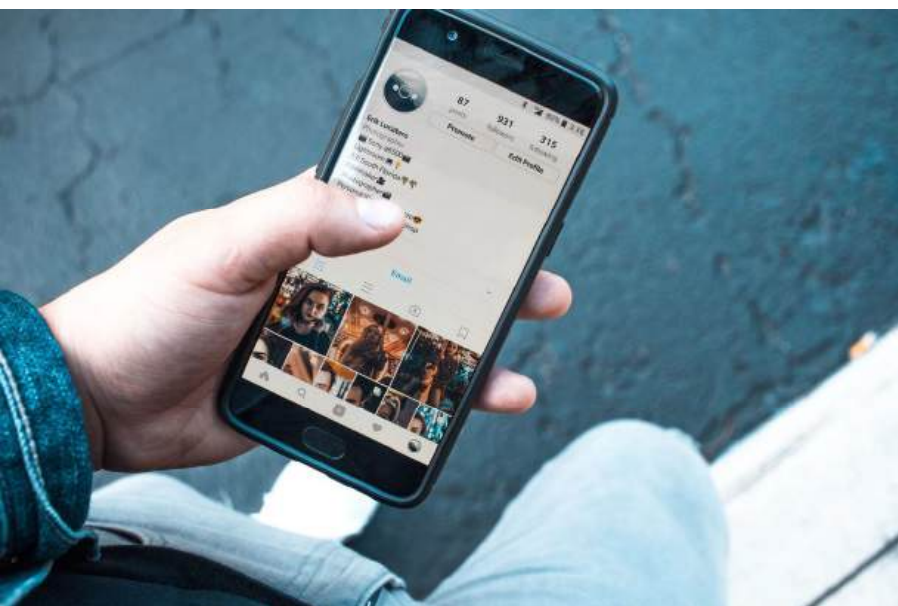
Prijedlozi za roditelje

Objasniti djeci opasnosti od velikih vozila u njihovoj blizini.

Potaknuti razgovore o pravilnom ponašanju na autobusnim stajalištima.

DISTRAKCIJE U PROMETU

SIMULACIJE OPASNIH SITUACIJA – 7. RAZRED

Ciljevi:

Podignuti svijest o opasnostima korištenja mobitela i slušalica u prometu.

Razvijati vještine prepoznavanja situacija u kojima distrakcije mogu biti posebno opasne.

Promicati odgovorno ponašanje u prometu.

DISTRAKCIJE U PROMETU - 7. RAZRED

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

Objašnjava negativan utjecaj mobilnih uređaja i slušalica na pažnju u prometu.

Analizira posljedice distrakcija kroz praktične primjere.

Navodi pravila za sigurno ponašanje u prometu bez distrakcija.

DISTRAKCIJE U PROMETU - 7. RAZRED

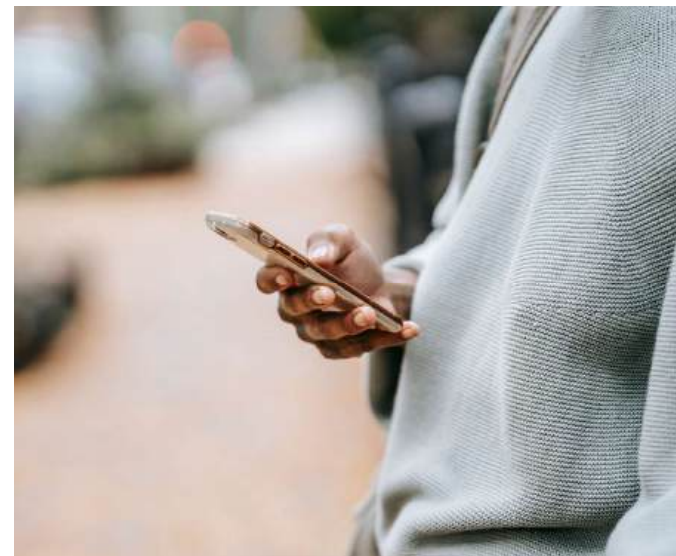
Popis aktivnosti:

Uvod u temu uz raspravu o tome što su distrakcije u prometu.

Simulacije opasnih situacija u sigurnom okruženju.

Analiza rezultata simulacija i rasprava o naučenom.

Kratki kviz ili praktičan zadatak za provjeru razumijevanja.

DISTRAKCIJE U PROMETU - 7. RAZRED

Vremenski okvir - ukupno trajanje: 45 minuta

Nastavna sredstva i pomagala

Mobilni uređaj ili rekviziti za simulaciju korištenja mobitela.

Slušalice s glazbom (učitelj može koristiti vlastiti uređaj za reprodukciju zvuka).

Označene staze ili prepreke za simulaciju hodanja i reagiranja.

Zviždaljka ili drugi signalni uređaj za testiranje reakcija.

Vrednovanje

Kviz znanja: Provjera učenikova razumijevanja utjecaja distrakcija na sigurnost.

Promatranje: Učitelj procjenjuje angažman i razumijevanje učenika tijekom simulacija.

DISTRAKCIJE U PROMETU - 7. RAZRED

Sigurnosne smjernice

Simulacije provoditi u kontroliranom školskom okruženju bez opasnosti od vozila.

Osigurati nadzor tijekom korištenja pomagala poput slušalica ili mobilnog uređaja.

Savjeti za proširenje teme

Promatranje ponašanja pješaka s mobilnim uređajima na pješačkim prijelazima u realnim prometnim situacijama

Uključiti raspravu o distrakcijama vozača i usporediti ih s pješačkim navikama.

Aktivnost je moguće provoditi i s nižim i s višim razredima.

DISTRAKCIJE U PROMETU - 7. RAZRED

Prijedlozi za roditelje

Poticanje razgovora o opasnostima korištenja mobitela i slušalica u prometu.

Odrediti pravila o odgovornom ponašanju u prometu.

Povezivanje sa zajednicom

Organizirati predavanje policije ili stručnjaka za sigurnost u prometu.

Potaknuti lokalne kampanje za podizanje svijesti o distrakcijama u prometu.

ZAKLJUČAK

**Odgovornost je na nama odraslima,
sustavno i individualno.**

Ne zaboravimo da naše navike,
koncentracija i ponašanje u prometu
razvijaju i dječju svijest o tome kako
njihovo ponašanje može utjecati na
druge sudionike u prometu.

TRAFIKI

HVALA NA PAŽNJI!

Lana Račić, dipl. ing. prom.
info@trafiki.hr

PRAKTIČNI RESURSI ZA REALIZACIJU ŠKOLSKIH PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI USMJERENIH NA SIGURNOST DJECE I UČENIKA U PROMETU

EVALUACIJSKI OBRAZAC

3. 12. 2024. | SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

